

Kmetijski list

Glasi lo samostojne kmetijske stranke za Slovenijo.

Izhaja vsak četetek.
Naročnina:
celoletno K 50.—
poluletno 25.—
Posamezna številka 1.—

**Kmet, pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!**

Inserati:
1 mm inseratnega stolpca stane za:
male oglase K 1.—
uradne razglase 1-50
reklamo 2.—

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 9 (naproti dvorca).

Seja izvrševalnega odbora SKS.

bo dne 2. februarja 1921. ob devetih dopoldne v Celju v dvorani Narodnega doma s tem-le dnevnim redom:

- 1.) Poročilo načelnstva.
- 2.) Poročila tajništva.
- 3.) Poročilo blagajnikovo.
- 4.) Poročilo o političnem položaju.
- 5.) Poročilo o organizaciji.
- 6.) Smernice za nadaljnje delo.
- 7.) Raznosterosti.

Te seje se udeležijo vsi izvoljeni člani izvrševalnega odbora, po en odposlanec vsakega okrajnega in po en odposlanec vsakega krajevnega odbora. Vsak udeleženec naj ima pri sebi legitimacijo svojega odbora, podpisano po odborovem načelniku in potrjeno z odborovim pečatom.

Po seji se bo vršil prav tam sestanek funkcionarjev okrajnih pisarn.

Brez legitimacije dostop k seji ni dovoljen.

Posredna pismenavabila k tej seji se ne bodo razposlala.

Sestanek vseh krajevnih odborov SKS.

v severniškem, kozjanskem in brežiškem okraju bo v nedeljo dne 23. januarja ob desetih dopoldne v prostorih g. Pečnika v Brežicah. — Ker so na dnevnem redu važna gospodarska vprašanja, se naj zborovanja udeležijo vsi krajevni odbori polnoštevno.

Načelnštvo SKS.

Ustavotvorna skupščina.

V Beogradu,
dne 12. januarja 1921.

Danes popoldne je bila prva seja po praznikih, na kateri se je določil samo dnevni red za prihodnjo sejo, ki bo v petek dne 14. januarja. Izmed slovenskih klerikalcev so zdehali na svojih sedežih nekateri kmetijski poslanci, voditelji pa ni bilo blizu. Vidi se, da je gospoda v silni zadregi. Predsednik zbornice dr. Ribar je imel temperamenten žalni govor za pokojnim finančnim ministrom Kosto Stojanovičem, ki je umrl med prazniki. Govor je zbornica poslušala stoji. Po zaključitvi seje so imeli skoro vsi klubi svoje seje. Ministrski predsednik Pašić se pridno pogaja z vsemi strankami, da bi kaj dobil za svojo večino. Tudi naš klub je vsak dan pozvan na pogovor. Naši poslanci imajo vrhutega še posla čez glavo z raznimi intervencijami po ministrstvih. Zaradi davčnih pritožb so bili v finančnem, zaradi „Kmetijske družbe“ v poljedelskem in notranjem, zaradi izvoza konj in živine v poljedelskem ministrstvu. V tem zadnjem so na svoje veliko začudenje našli vlogo „Impexa“, naj se izvoz ne dovoli (!!). O tem bomo že še govorili. Tudi glede nevarnosti, ki preti našemu vinogradništvu z odprtjem meje za italijansko vino, so napravili naši poslanci energične korake na vseh zato pristojnih mestih.

Glede zahtev nekaterih naših obrtnih organizacij so bili pri ministru za trgovino in industrijo. V prihodnjih dneh opravijo še druge važne stvari. Ob tej priliki moramo omeniti, naj se posamezniki obračajo na poslance SKS. le potem krajevnih odborov in ljubljanskega tajništva, nikakor naj pa ne pošiljajo nekolikovanih vlog, ki so namenjena uradom kar poslancem. V davčnih zadevah morajo vloge po uradnem potu, le glede intervencij naj se poslance opozori po naših organizacijah.

V Beogradu,
dne 14. januarja 1921.

Za današnjo sejo je vladalo že v zgodnjih jutranjih urah veliko zanimanje. Pred parlamentom se je zbralo na tisoče ljudi in za vstopnice na galerijo parlamenta se je razvela prava bitka. Na dvorišču je bila postavljena častna stotinja garde z godbo in praporom, na ulici nasproti parlamentu pa so se postavili pešadija in topništvo, konjička garda in gojenici vojne akademije. Razpoloženje v zbornici je bilo res praznično. V diplomatski loži pestre uniforme diplomatov tujih držav in vojnihi atašeev, ministri v gali, z redovi sv. Save s polnimi dekoracijami. Poslanci so bili polnoštevno zbrani, in sicer zemljoradniški klub, demokratje, radikalci, muslimani, narodni klub in narodni socialisti; slovenskih klerikalcev je bilo prisotnih desetero. Odostni so bili le komunisti, socialisti, štirje republikanci in pa štirje klerikalci. Med temi je bil tudi ribniški Skulj, ki je popival v buffetu s komunistom drjem. Lemežem. Bog zna, če bi bil ta ribniški republikanec in nekdanji kočevski okrajni glavar popival s komunisti tudi tedaj, če bi nam govoril prestolni govor v tujem jeziku kak Karel ali Francel Habsburg. Ribnica je resnično lahko ponosna. Korošec pa se je vsedel v prvo vrsto klopi in je Aleksandra pri vstopu prav očividno in pozorno pozdravljaj, čeprav še noče položiti obljube. Čez sedem let vse prav pride, si je mislil Korošec. Tudi kmetje-poslanci SLS. so Aleksandra navdušeno in živahno pozdravljali, kar se mora pohvalno omeniti. Ko je vstopil prestolonaslednik, je zaorilo po ogromni dvorani navdušenje, ki se ni hotelo poleči. Aleksander je vstopil pri tretjih, srednjih, vratih v parlament, spremljan od ministrov in predsedništva zbornice, ter se podal takoj prožnih korakov na predsedniško tribuno, kjer je z močnimi, svežim glasom takoj prečital prestolni govor, katerega so od časa do časa prekinili hrupni pozdravi poslancev, ki so bili očividno zelo ginjeni. Tudi po končanem govoru odobravnje kar ni hotelo pomehati. Živahno aklamirani in spremljani od vseh navzočnih, je Aleksander zapustil zbornico, pred katero ga je burno pozdravljala kakor morje prostrana množica.

Prihodnja seja bo jutri ob petnajstih popoldne. Na tej seji se bo volil odbor za izdelavo novega poslovnika in pa ustavni odbor. Poslanci zemljoradniškega kluba bodo vložili interpelacijo v zadevi davčnega urada v Ljutomeru. Daljše poročilo prihodnjič.

Občni zbor „Kmetijske družbe“.

Dohaja nam mnogo vprašanj glede odgođenega občnega zbora „Kmetijske družbe“. Na to izporočamo:

- 1.) Napravili smo vse potrebne korake, da se bo občni zbor čim prej vršil, in sicer s starimi delegati.
- 2.) Vlada se za stvar zanima in bo odredila, da bo občni zbor v šestih tednih, in sicer s starimi delegati.
- 3.) Ako bi se ta občni zbor v od vlade odrejenem času ne izvršil, odnosno ako bi pri pogajanjih, ki jih vodi vlada, ne prišlo med strankami do sporazuma, tedaj bo vlada dose-danji neupravičeno poslujoči družbeni glavni odbor razpustila in postavila komisarija, ki bo nemudoma izvedel občni zbor s starimi delegati.

Lanske delegate in one, ki so se za vršanje občne zbornice zanimali, nujno prosimo, naj nam nemudoma izporoče vsa nasilja, ki so se vršila proti našim pristašem s strani klerikalnega načelnštva podružnic ali pa s strani glavnega odbora. Zlasti pa nam izporočite (iz vse Slovenije) vse tiste slučaje, ko so bili naši možje izvoljeni za delegate, pa niso dobili legitimacije za udeležbo na občnem zboru v Ljubljani, bodisi da jih glavni odbor ni hotel priznati, bodisi da jih ni mogel priznati, ker mu klerikalno podružnično načelnštvo ni hotelo poslati uradnega poročila o izvršenem podružničnem občnem zboru in o izvolitvi naših pristašev za delegate. Vsa ta poročila iz Stajerske in Kranjske pošiljajte samo na tajništvo naše stranke v Ljubljani, Kongresni trg št. 9! Storit pa to takoj ter zadevo natančno opišite in jo po potrebi podprite s pričami!

Klerikalne lumparije.

Vodo v morje nositi ali opisovati klerikalne lumparije je pravzaprav vseeno, ker toliko jih je, da bi mogli z njimi napolniti vse številke „Kmetijskega lista“ in vendar bi bili šele pri začetku njihovega opisa. Zato se pa omejimo le na najsočnejše, t. j. na tiste, ki posebno osvetlujejo vso politično nepoštenost klerikalcev.

Na dve stvari so klerikalci zlasti ponosni; te sta njih „zaščita“ vere in njih „delo“ za kmeta. Kako branijo vero, so pokazali na Stefanovo in na dan sv. Treh kraljev, ko so izpremenili skoraj povsod cerkve v prave politične beznice, tako da sedaj skoro vse verno ljudstvo glasno zahteva, da se naredi tej brezbožni zlorabi vere konec.

Kako »skrbje« za kmeta, pa so najlepše pokazali s svojim delom pri „Kmetijski družbi“, najbolj stanovski organizaciji, kar jih sploh ima slovenski kmetovalec.

Sedaj delujejo z vso paro, da uničijo to družbo, ker so jim ljudske koristi deveta briga, edino merodajni pa njih umazani strankarski cilji. Ze iz prvih šusteršičevih časov je bilo to njih geslo in temu so ostali zvesti tudi sedaj, ko jim grozi nevarnost, da vzame ogroženo ljudstvo vodstvo „Kmetijske družbe“ iz njihovih rok.

Temu se pa klerikalci naravno upirajo na vse kriplje, ker bi imeli radi

še nadalje „Kmetijsko družbo“ in ž njo tudi kmeta za molzno kravo. Ker pa ni bilo to izvršljivo na postaven način, so se klerikalci zatekli k lumpariji.

Ze tedaj, ko so določili občni zbor „Kmetijske družbe“ na dan 29. decembra, tik pred koncem leta, je bilo slutiti, da nameravajo lumparijo, češ če nam bo slabo kazalo, pa odgodimo občni zbor in oblast bo še nadalje v naših rokah. Leto 1920. je pri kraju in s tem ugasnejo tudi pravice leta 1920. izvoljenih delegatov, vodstvo družbe pa ostane v naših rokah in ni vraga, da ne bi dobro izvežbanj v volilnih sleparijah dosegli v letu 1921. večino. In da je temu tako, nas prepričuje „Doma-ljub“, ki je ves iz sebe samega veselja, češ da pravice delegatov z novim letom ugasnejo. Temu lažnivemu „zastopniku“ kmetijskih koristi ni mари dejstvo, da bi z novimi volitvami izgubil kmet brezpotrebno čas in denar, ker bi se opravljalo še enkrat že izvršeno delo občnih zborov podružnic, prav nič ga tudi ne briga, da z zavlačevanjem izvolitve novega odbora zastaja delo pri „Kmetijski družbi“, vsled česar je kmet gospodarsko oškodovan, in niti najmanj ga ne motijo pravila družbe, ki jasno in brezdvomno žigosajo to klerikalno delovanje kot protiljudsko in brezvestno lumparijo. Lumparija gor, lumparija dol, samo da pomaga, tako si mislijo naši klerikalci.

Če pa bo tudi lumparija pomagala, je veliko vprašanje, ker sklepi občnega zbora „Kmetijske družbe“ z dne 20. maja 1920., ki jih je vlada odobrila dne 15. junija 1920., št. 5899, pravijo nesporno, da se more uresničiti klerikalna lumparija samo, če vlada ne stori svoje dolžnosti.

Odločno povemo vladi, da mi nobene kritike zakona ne pripustimo in da ne bomo samo nastopili proti vladni kot taki, če bi se iz morebitne bojazni pred klerikalci bala energičnih korakov, ampak da bomo nastopili enako odločno proti vsem tistim uradnikom, ki iz kakršnihkoli ozirov ne poskrbe, da pride zakon do veljave. In če bo to šef vlade, nam bo to prav vseeno.

Sicer pa tudi že sami klerikalci niso nič kaj prepričani, da bodo imeli s svojo lumparijo uspeh, kajti oni poizkušajo svojo srečo z novo nečestnostjo. Ubili hočejo „Kmetijsko družbo“. Na Dolenjskem agitira neki znani lisjak, naj ljudje ne pristopajo h „Kmetijski družbi“, temveč k „Gospodarski zvezi“, ki vidi vse kmet-sko delo v tem, da na vse pretege uvaža banatsko vino. Kaj mari tem ljudem korist dolenjskih vinogradnikov, naj poginejo ali naj žive, to jim je vseeno. Saj so že odkrito govorili, naj vinogradniki sade na svojih vinogradih fižol. Res, čedni zastopniki kmeta!

Da bi imela njih agitacija proti „Kmetijski družbi“ več uspeha, so hoteli z modro galico podkupiti ljudi. Kako pa je s to lumparijo, pa v naslednjem članku.

Klerikalci in modra galica.

Kakor znano je kupila letos „Kmetijska družba“ galico na dveh krajih:

v Nemčiji in v celjski državni cinkarni. Iz Celja je imela dobiti družba 18 do 20 vagonov galice, in sicer kilogram po 18 kron. Naravna posledica tega bi morala biti, da zniža družba ceno galice vsaj na 21 kron, kakor je to storil „Ekonom“. Zgodilo pa se je čisto drugače.

Družba je sicer plačala vso galico, dobila je pa vendar ni, ker so jo rabili klerikalci za agitacijo. Na Dolenjskem so namreč, povsod kjer so propadli pri volitvah delegatov v „Kmetijsko družbo“, v župniščih prodajali galico ceneje, kakor ji je bila cena določena v „Kmetovalcu“. Vsem članom „Kmetijske družbe“ je prodajala družba galico kilogram po 24 kron. Da morejo torej loviti volilce za SLS., so odrli člane „Kmetijske družbe“ za tri krone pri kilogramu in tako naredili velikanski dobiček, pri vagonu od 30 do 40 tisoč kron.

In ko so tako ociganili kmeta za mastne tisočake, so takoj storili novo lumparijo in govorili: Pogledite, kako škodo imate, ker so podružnice v rokah neklerikalcev. Tako plačujete galico kilogram po 24 kron, pri nas v župniščih pa jo dobite kilogram za 22 do 23 kron.

Tako je torej „delo“ klerikalcev za ljudstvo. Poznamo, gospoda, vas in vašo lakomnost na denar, ki vam je edino netilo za „gospodarsko delo za kmeta“. Ni denarja, tudi vašega dela ni več! Pa bolje, da ga ni, živel bi ceneje, ker tako slabo in brezvestno mi samostojni ne znamo gospodariti.

Od gospoda Jana pa zahtevamo, da nam vso stvar pojasni. Kot bivšemu poverjeniku za kmetijstvo in kot predsedniku „Kmetijske družbe“ mu mora biti to znano. Kajti če molči, postane sokriv, in zato je njegova dolžnost, da se o tem izjavi.

Korošcem!

V času Vašega največjega trpljenja, ko je postalo preganjanje najneznosnejše, Vam pošiljamo prisrčen pozdrav in v uteho Vam sporočamo značilno pismo, ki smo ga sprejeli od bivšega predsednika naše plebiscitne komisije, gospoda Jova Jovanoviča. Pomenljivo pismo se glasi:

Dragi gospod urednik!

Naša vlada je podala dne 13. oktobra m. l. na seji mednarodne plebiscitne komisije v Celovcu izjavo, da ne bo nikoli pozabila in zapustila onih Korošcev, kateri so dne 10. oktobra, na dan plebiscita, storili svojo dolžnost. Ljubo mi je, ker vidim, da isti Korošci tudi naprej vrše svojo dolžnost, čeprav so pod oblastjo Nemcev. Sporočam Vam, da bodo vedeli Korošci, da mi spremljamo s simpatijami njihovo prizadevanje in da jih nikoli ne zapustimo: Vprašanje Koroške še ni odstavljeno z dnevnega reda Evrope ter mora še enkrat priti na dnevni red in mora biti rešeno na podlagi pravičnosti.

V Beogradu, dne 14. januarja 1921.

Vaš Jovo M. Jovanović s. r.

Z zadoščenjem objavljamo to pismo, ker kaže, da se v Beogradu nikdo ne zanima tako za Koroško, kot ravno zemljoradniki. Pa to tudi

Ko si prečital list, ga ne zavrzi, ampak daj ga čitati še drugim!

ni čudno, ker na Koroškem je v prvi vrsti preganjan kmet in zato ga razume tudi srbski kmet najbolje. To pa tudi dokazuje, na kako skalnatih temeljih bo država, ko bo slonela na skupnem delu srbskega, hrvaškega in slovenskega kmeta. Bo to nova doba Stare pravde, ki donese svoj sad tudi Vam, Korošci. Zato vztrajajte!

Za kmetijsko šolstvo.

Važna naloga naših poslancev in vsega kmetijskega prebivalstva je, da se zavzamejo za vso odločnostjo za ustanavljanje novih kmetijskih šol. V vseh državah se temu vprašanju posveča največja pozornost, ker se povsod uvideva, da pomeni uspeh kmeta tudi razcvit države. Napredek kmetovalca pa je zopet samo tedaj mogoč, če je kmet popolnoma kos svoji težavni nalogi in če je dovolj naboren. Zato zavisi blagostanje kmetovalca od števila in od kakovosti kmetijskih šol, katere edine mu morejo dati pravo naobrazbo.

Ker primanjkuje dandanes pri nas potrebnih strokovnih šol, zato moramo gledati, da si jih čim prej priborimo.

Dosega tega cilja nikakor ni tako lahka, ker ji klerikalci z vso silo nasprotujejo, dobro vedoč, da izhajajo ravno iz kmetijskih šol najodločnejši pristaši „Samostojne kmetijske stranke“. In čisto naravno. Fant, ki se je naučil kmetovalstva tako, da more sam vse določiti, tak fant je tudi pravi samostojni mislilci, kakor mu pravijo njegovi možgani in ne kakor mu prišepetavajo razni gospodje. Kakor hitro pa misli kdo samostojno, tedaj je že tudi pristaš naše misli. In zato je odpor proti kmetijskim šolam pri klerikalcih tako velik.

Ta odpor pa je treba zlomiti in ker zahteva blagor dežele tako, zato bo tudi zlomljen. V raznih graščinah pa bi se pri malo dobri volji našli potrebni prostori.

Poleg kmetijskega šolstva pa je treba razviti na deželi tudi poljudno znanstveno delovanje. Pričeti se mora predavanja, osnovati je treba knjižnice in ustanavljati se morajo poučni tečaji. Vse to se mora zgoditi čim prej, ker le tako bo kmetovalec kos drugim stanovom, ki so vse to že dosegli.

Naloga krajevnih odborov je, da se o predstojemem posvetujejo in da v skladu krajevnih potreb zastavijo svoje delo in svoj vpliv, da se dvigne duševno delo na deželi. Ker je zamujenega že vse polno, zato ne odlašajte z delom!

Pokrajinske vesti.

(Plenarna seja načelnosti SKS.) Je bila pri dobri udeležbi v sredo dne 12. t. m. v Ljubljani. Storili so se važni zaključki glede organizacije in notranjega dela v stranki. Sklenilo se je, da bo dne 2. februarja v Celju shod izvrševalnega odbora SKS, meseca februarja pa v Ljubljani občni zbor stranke. Obravnavat se je program zemljoradnikov, ki naj bo enoten za vso državo. Na seji so tudi odločno nastopili člani načelnosti proti sedanji zlorabi vere. Potreba „kancelparagrafa“ postaja vedno očitnejša in politiziranje v cerkvi je treba narediti konec. V tem pogledu so se posladi našim poslancem navodila. Ko se je šlo vsestransko proučilo politični položaj in se posladi uspehe debate našim poslancem, je zaključil tovariš Pipan lepo uspešno sejo.

(Izpremembe v našem ljubljanskem tajništvu.) V predzadnji seji strankinega načelnosti je dosedanjaj tajnik dipl. agr. A. Jamnik zaprosil načelnost, da ga odveže tajniških dolžnosti, ki jih zaradi prevelike zaposlenosti ne more več redno in točno izvrševati, neredno poslovanje pa bi bilo stranki samo v škodo. Izjavil je, da se delu za korist stranke nikakor ne odteguje, ampak bo tudi zanjprej še vsak dan redno brezplačno delal v strankini pisarni. Nato je predlagal imenovanje novega tajnika. Načelnost je prošnji tovariša Jamnika z zahvalo za njegovo dosedanjjo poštrevnost ugodilo in na predlog članov načelnosti imenovala za strankinega tajnika tovariša Janka Bukovca iz Velike Loke, dobrega našega pristaša. Novi tajnik je pred leti dovršil visoko šolo za na-

rodno gospodarstvo in je izvrsten strokovnjak na narodnogospodarskem polju. Tovariš Bukovec je svoj posel nastopil z novim letom in bo odslej naprej za ljubljansko tajništvo podpisoval. Toliko v vednost vsem našim pristašam, da ne bi kje nastalo mnenje kot da bi se zgodila izprememba zaradi kakega nespozumljenja. — S tem je stranka pridobila svoji pisarni eno moč več in upati smemo, da bo vse njeno delo odslej še toliko hitreje in boljše uspevalo in da bomo v uspehih našega boja za Staro pravdo še bolj napredovali.

(Demokracija) čutijo v poslednjem času zlasti potrebo, da venomer smešijo sebe a svojim modrovanjem o naši politiki. Kaj vas vendar boli, če delamo mi „nezrelo in neumno“ politiko. Saj je to dobro za vas, se boste saj lažje borili proti nam. Sicer vam pa čisto odkrito povemo, da so vsi vaši nauki in nasveti odveč. Ker mi smo fnašni in greno raje z glavo skozi zid, kot da bi poslušali vas. Vemo namreč predobro, da bi nam vsi vaši nasveti ne prinesli drugega, kakor to, da bi imeli pri prihodnjih volitvah še mi samo tri mandate. Zato prihranite učenost zase!

(Tako so delali.) Da ne poročé „Lažljub“, da govorimo kar tako, pa navedimo nekaj primerov. Župnik Zemljič pri Sv. Tomažu pri Ormožu se je ponašal na občnem zboru podružnice in Vičancih tako, da mora celo klerikalni glavni odbor „Kmetijske družbe“ označiti njegovo postopanje kot jako čudno, da si je neupravičeno prisvojil knjige tuje podružnice, kar bi lahko imelo za njega zelo neugodne posledice, da je nerazumljivo, kako more tajnik (župnik Zemljič) priti na občni zbor druge podružnice in ga razbiti. Sedaj pomislite, kadar klerikalen odbor svojemu vrlemu pristaši piše uradno lake levite, v katerih mu naravnost žuga s sodnijo! Vse to smo izpisali iz uradnega pisma „Kmetijske družbe“ z dne 27. oktobra 1920., štev. 54.952, na katerem je podpisan sam Jan. Naša trditve drži torej popolnoma.

(Še en slučaj.) V Kozjem je bil izvoljen za delegata na občni zbor „Kmetijske družbe“ naš pristaš Franc Jevšnik. Klerikalni načelnik podružnice, Maček, mu ni hotel izročiti poverilnice. Ko je Jevšnik zahteval poverilnico, mu je odgovoril Maček, da je ne da. Tako so delali! Razbijali občne zbore, če pa to ni šlo, pa niso izročili poverilnic.

(Še bolj ste pregrešni!) Učeni in činični „Naprej“ poročajo o pogajanjih zemljoradnikov z vlado. Ne zdi se mu umestno, da bi navedel zahteve zemljoradnikov, čeprav so te za bodoče javno življenje v državi največjega pomena. Pač pa konča svoje poročilo z nesramnostjo, ki se glasi: „Ta imena (dr. Avramović in dr. Vošnjak) skoraj da garantirajo, da bodo šli zemljoradniki z vlado. (Kakor se vidi pri „Napreju“ tudi že „skoraj“ zajca vjame.)“ Plačilo seveda ne bo izostalo. Če se gre v vlado, se mora nekaj dobiti. Seveda samo za stranko — bog ne daj, da mislimo na kaj drugega! Tako pregrešni nismo! Gospodje sodrugi, ali ne veste kaj klepetate v svojem činičnem samodopadajenju, ali pa ste zlobni in ogabni čestitci znanega latinskega izreka „Semper aliquid“, ker tretjega ne moremo uvideti. Rečemo samo eno! Če kdaj, je sedaj morebiten vstop zemljoradnikov v vlado odvisen le od načelnih ozirov in to veste tudi vi in vendar vaš ne-kvalificiran izpad proti ljudem, ki jim ne morete prav ničesar očitati. V resnici, dostojni ljudje ste Vi, gospodje sodrugi!

(Ustavna komedija.) tako piše „Naprej“. Prav ponižno vprašamo učeno glasilo socialnih demokratov, kaj pa so v tej komediji njihovi poslanci. Pa vendar ne pajaci!

(Domoljub se hvali.) da je večina za občni zbor „Kmetijske družbe“ izvoljenih delegatov klerikalna. Najmanj od 150 do 200 delegatov imamo večine, laže „Domoljub“. Radi verujemo, da bi morali imeti klerikalci tako in še večjo večino, če bi jim uspelo vse sleparije, ki so jih uganjali pri volitvah delegatov. Ampak posrečile so se le nekatere in zato bo občni zbor že še dokazal, kje da je večina. Sicer pa, ali ste res tako

neumni, da se bojite občnega zbora, kjer imate večino?

(Čudakom.) So ljudje, ki se prištevajo naši stranki, vpoštevajo pa le to, kar piše „Domoljub“, „Slovenski Gospodar“ in drugi klerikalni listi. Sedaj govorijo: Tako pišejo ti listi čez samostojne poslance, ti se pa ne zagovarjajo. Takim omahljivcem povemo: Klerikalni listi so nam sovražni in zato je njihova strankarska dolžnost, da napadajo naše poslance na vse načine. Kdor je naš človek, se na te napade ne ozira, ko je vendar že več kot jasno, da klerikalci zaradi strankarskih ozirov store vse, tudi najostudnejšo laž. Sicer pa pojasnjuje „Kmetijski list“ itak vsa pereča vprašanja.

(Zamorca pere.) „Domoljub“ v osebi znanega hujšaka patra Pavla že v drugič. Da ne bo zamorec nikoli bel, če ga še tako žafajajo, o tem se bodo menda tudi malo brihtni novomeški klerikalci kmalu prepričali. Saj je zadeva že preveč dobro znana. Priporočamo jim torej, naj raje molčijo, ker drugače bo še bolj smrdelo. Čudimo se le, da nam niso še pojasnili, zakaj je šel p. Pavel pravzaprav kar naenkrat na štajerski „štrafposten“? Ali iz zgoljne ljubezni do novomeških tercijalk, ki še danes ne morejo umeti grdega greha svojega generala? Zakaj ne objavi „Domoljub“ ovadbe novomeških klerikalnih dijakov, ki je bila tako huda in tehtna, da je ta škofov ljubljencev ter duševni in telesni vodja teh dijakov moral kar na mah izginiti s pozorišča? Bolje je, da molčite — stvar je pregrda, da bi se vlačila na solčno svetlobo. Pustite torej zamorca, da gre v Ameriko med sorodne duhove!

(Za tiskovni sklad SKS.) je nabral v veseli družbi v Zumrovji gostilni v Cerknici naš vrli pristaš Jožef Branisel 110 kron. Živel! Posnemajte!

(Krajevni odbor SKS. na Krki) je nabral na svoji zadnji seji za tiskovni sklad SKS. 200 kron. Živel!

(Na Telčeh) je nabral naš pristaš Ivan Mrgole za tiskovni sklad SKS. 140 kron. Posnemajte!

(Tomislav.) Tu je umrl splošno spoštovani in obče priljubljeni posestnik Josip Milavec. Bil je zvest pristaš naše stranke. Vsem prizadetim naše sožalje! Čast njegovemu spominu!

(Senčur pri Kranju.) — Zahvala. — Navajen sem bil dati, sedaj se moram navaditi — jemati. To je križ! V svesti si, da se ne spodobi duhovniku vmešavati se v strupene strankarske politične boje, služil sem vestno le svojemu stanovskemu poklicu, zato sem pa zaslužil — razrešitev iz duhovniške službe in s tem združeno stradanje, oziroma smrt od lakote... Nahajajo se pa še blaga srca, ki hočejo, da se ne izpolnijo nakane naših nesrečnih brezdomincev in med ta blaga srca so se uvrstili nekateri plemeniti Senčurjani, ki so mi poslali zajedno s čestitkami tudi lepe novoletne darove. Hvala Vam, dobri rojaki! Bog povrni obilno! — Na Visokem pri Senčurju, dne 5. januarja 1921. — Anton Berce, župnik v pregnanstvu.

(Bohinjska Bela.) Molčali smo, ko se je pred volitvami v konstituanto z lece tako umazano agitiralo proti naši stranki, molčali smo tudi, ko je gospod župnik letal od hiše do hiše in nesramno lagal, da je naša SKS. brezverska, molčali smo, ker smo bili v dobri veri, da se po volitvah gospod župnik umiri in se omeji le na svojo častljivo službo. Ne moremo pa dalje molčati sedaj, ko vidimo, da sta g. župniku priznica in ves sveti evangelij samo za to, da ruje venomer proti naši stranki in našemu listu. Mi smo stranka kmetov, gospodarstva kmetstva organizacija, ki ima čist in neomadeževan program. V to stranko spadajo vsi kmetje. In čeprav je danes še mnogo zapeljanih, pride vendar še čas, ko bodo vsi kmetje združeni v njej. Sedma točka strankinega programa se glasi izrečno: „Stranka bo varovala verski čut slovenskega ljudstva“ in to načelo stranka tudi zvesto izpolnjuje. Zato pa zahtevamo, da tudi g. župnik ne izrablja svete vere za politične namene, za orodje umazane klerikalne politike proti naši čisto stanovski organizaciji, kar zanemarlja s tem svoje dolžnosti v dušnem pastirstvu. V božjem hramu ni več tistega reda, kakršen je bil svoje dni. Vino ni pripravljeno, hostij ni in vse-

te maše ni ob določenem času, ampak ta se vrši tako neredno, da morajo ljudje oditi, ne da bi ji prisostvovali. Častiti gospod župnik naj pomisli večkrat tudi malo na bolnike. — To naj zadostuje, ker ne maramo osebnega boja, dasi bi imeli za to obilo gradiva. — Pribijamo samo eno: Cerkev je naša, ker smo jo zgradili mi in naši predniki Bogu v čast in v oznanjevanje božje besede. Nihakor pa ne dopuščamo, da bi se bram naših očetov oskrnjeval z grdo posvetno politiko. Ker vzdržujemo mi cerkev in gospoda župnika, zato smo tudi upravičeni, da glasno izrečemo svoje ogorčenje nad takim nizkotnim rovarenjem proti našemu kmetkemu stanu in na noben način si ne pustimo plemenite vere vsiljevati pogubonosnega in povsem omadeževanega klerikalizma. Faran.

(Klerikalen obrekovalac obsojen.) Kakor se nam poroča iz Mokronoga: je bil pred tamkajšnjim sodiščem obsojen Alojzij Bukovec iz Straže pri št. Rupertu na 500 kron globe in v povračilo vseh pravičnih stroškov, ker je v volilni borbi obrekoval posestnika Franca Zupančiča iz Rakovnika in pa „Samostojno kmetijsko stranko“, češ da sta ta dva kriva visoke osebne dohodnine.

(Sv. Križ pri Kostanjevici.) Tukaj je misijon. Kakor vse kaže, ni namenjen vernikom, temveč le volilcem. Pridno se udrija čez našo SKS., ki jo obrekujejo kot brezversko. Laž ima kratke noge in čeprav se širi na mislijo.

(Velike Lašče.) V nedeljo dne 9. januarja je priredil krajevni odbor SKS. v Velikih Laščah pri tovarisu Podlogarju kmetko veselico, ki je nad vse dobro uspela. Vsi prostori so bili nabito polni. Vse je rajalo in se veselilo v prosti zabavi. Ljudstvo je od blizu in daleč posetilo veselico. Vsa čast zavednemu ljudstvu! Od čistega dobička v znesku 2642 kron se je določilo 600 kron za tiskovni sklad SKS. Končno bodi na tem mestu izrečena prisrčna zahvala veselničnemu odboru in vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli do tako sijajnega uspeha veselice.

(Iz Dobrepolj.) Na dan sv. Treh kraljev smo imeli na Vidmu pri Berdavsuh shod naše SKS., na katerem je poročal naš poslanec Pucelj o delovanju naših zastopnikov v Beogradu. Poslušalcev je bilo nabito polno, ker je tudi dobrepoljski kaplan med svojimi zvezarji agitiral za shod, čeprav le z namenom, da bi njegovi pristaši ugovarjali in tako razbili shod. In res je prišlo nekaj zvezarjev, ki pa so bili, dasi le priprosti kmetje, bolj pametni kot kaplan ter so se lepo in mirno obnašali. Edino znani Lipe je poizkusil motiti zborovanje. Po končanem govoru pa ga je pozval poslanec Pucelj, naj pove, kar ga teži. Tedaj pa je temu skazakmetu padlo srce v hlače in pričel je tako nerodno govoriti, da se mu je vse smejalo. Dejal je, da je bil pet let med samimi barabami in da njega nihče ne pregovori. Dobro mu je odgovoril poslanec Pucelj, ko mu je dejal, če ga ni sram to povedati, ker potem ljudje tudi njega ne bodo imeli za dosti boljšega. Ker se je Lipe še naprej lovil, mu je pa dejal načelnik našega krajevnega odbora tovariš Musler, naj vendar že neha, ker se bo drugače še čisto osmešil. Lipe jo je nato v resnici ves zmeden odkuril. — Popoldne pa je bil shod „Kmetске zveze“, na katerega se je pridno vabilo s prižnic, posebno ženske. Kot prvi je govoril Lipe, tisti, ki se je hvalil na našem shodu, kako dolgo da je živel med barabami. Blebetal je o poslancu Pucelju, končno pa se je spravil tudi na našega načelnika krajevnega odbora tovariša Muslera, naj mu očital, da je kot župan 25 let komandiral občino kompoljsko. Pa je imel zopet smolo! Kmetje so se mu začeli posmehovati in mu dejali, da je moral biti Musler, pač dober župan, če je bil tolikrat izvoljen za župana, ker drugače bi bil pač samo tri leta in konec bi bilo njegove županske slave. Dali so tudi Lipetu zelo dober nasvet, češ naj se najprej nauči, kako se kmetuje, potem pa naj šele prodaja svojo „kunštnost“ naokoli. Če mu pa to ne diši, naj pa gre med barabe, kjer je tako zadovoljno živel, da se še sedaj hvali s tem. Saj za njim ne bo nihče žaloval. Škoda le, da je toliko časa trgal hlače po šolskih klopih in da se vse-

eno ni naučil drugega, kakor da je živel z barabami. Njegovi družini: dober tek!

(Posavje.) Noge bi si človek lahko obrabil, preden bi našel tako zaveden okraj in tako živave samostojneže kakor v brežiškem okraju. Vsem krajanom na čelu pa so Ortiče. Klerikalci si tu ne upajo prirediti niti shoda, ker jim je še živo v spominu, kako se je godilo Marinciču, ki je lani prihlačal brezupno v Dolenjo vas. Sicer je tudi tukaj nekaj klerikalcev, kakor „ekonom“, „čuk“ in drugi, ali velmože privoščimo klerikalcem iz vsega srca. Čast pa našemu župniku, ki je v resnici dušni pastir in ne tak, kakor oni v Zdolah in Sromljah. Zadnjič je za volitve osnažil vse kljuje, premešal vse cestno blato in rotli vse, da volijo klerikalno, toda naši so ostali zvesti naši misli in so volili kmeta Ureka. Vsa čast Zdolanom, ki se niso ustrašili dolge poti in prišli na voliče zaradi Stare pravde. V bodoče pa mora biti uspeh še večji! Zato pa vsi na delo! Pristopajte k SKS. in naročajte njeno glasilo „Kmetijski list“!

(Šmarje pri Jelšah.) Dne 31. decembra nas je obiskal naš poslanec tovariš Drofenik. Čeprav ni bil napovedan poseben shod, se je zbralo vendar vse polno naših zavednih mož in fantov, prišlo pa je tudi nekaj nasprotnikov, tako da je imel poslanec Drofenik veliko število poslušalcev. V lepem govoru nam je pojasnil dosedanje delo poslancev in nam orisal politični položaj vseh strank. Vsi smo spoznali, da imajo poslanci SKS. resno voljo, zmožnost in tudi silo, da varujejo kmetске interese. Saj vedo sami in saj so sami že velikokrat občutili, kaj teži in kaj tlačijo kmeta, in da je tu na prvem mestu klerikalna strahovlada, ki nas je leta in leta vklepala v svoje verige. Vsaki taki zlobnosti je treba napraviti konec in z izvolitvijo naših poslancev je storjen prvi začetek. Zato jim želimo obilo uspeha, somišljenikom pa kličemo: Na delo, da dajo prihodnje volitve popolno zmago zeleni zastavi! Zivela samostojna!

(Sv. Marjeta ob Pesnici.) Tukaj bo v gostilni g. Jakoba Krambergerja v nedeljo, dne 23. januarja ob treh popoldne tombola in veselica s sledečim sporedom: 1.) Pozdravni govor; 2.) godba; 3.) tombola s krasnimi dobitki; 4.) šaljiv nastop; 5.) plesni venček. Nato sledi prosta zabava s. petjem, šaljivo pošto itd. Vstopnina 4 krona. Polovica čistega dobička je namenjena invalidom, polovica pa tiskovnemu skladu SKS. K številni udeležbi vabi pripravljalni odbor.

Politične vesti.

(Prestolni govor regenta.) Prostor nam žal ne dopušta, da bi v celoti prinesli blagodejno vplivajoči in nad vse razveseljiv regentov govor, ki kaže toplo ljubezen do naroda in globoko umevanje vladarskih dolžnosti. Pa tudi že sam izvelek govora dokazuje, da je Jugoslavija lahko zadovoljna, ker jo vodi regent Aleksander. Po iskrenem pozdravu vseh poslancev je povdaril regent, da je orožje doseglo svobodo in ujedinjenje, modrost narodnih poslancev pa naj krona to veliko delo. Težko trpljenje je bilo potrebno, da je bila domovina obvarovana pred sovražniki z vzhoda, zapada in severa in samo globoka vera v lepšo bodočnost je dala moč za končno zmago. Ustava ima biti obdana z vsemi modernimi pogoji trajnosti in nadaljnega razvoja. Preizkušajte in določite, gg. poslanci, te pogoje! V tem so vaše pravice in vaša svoboda popolnoma zagajane. Obracam pozornost na najvažnejše, t.j. na pravico, pravico vsem delom našega naroda, pravico vsem veram, pravico velikim in malim, močnim in slabim, pravico vsem, ki niso našega imena in plemen, pa so naši sodržavljani. Posebna pozornost pa veljaj gospodarski pravici. Gospodarska borba se bo poostрила, ako ne zanesemo v vse misli, delo in odnose v gospodarstvem in socialnem življenju težen po pravici. Le tako bo ustvarjena možnost tudi najsiriomašnejšem u, da s svojim delom in umom pride tudi do najvažnejšega mesta v državi. Verni padlim junakom, moramo zagotoviti narodno in državno

je pa takoj ogenj v strelhi in razpor vsak dan občutnejši. Ena kot druga stran išče novih zaveznikov; po preteklu nekaj let je občina ali župnija razdeljena v dva tabora. Konec vseh koncev je večni prepir med občani, pri katerem večina niti ne ve, za kaj pravzaprav gre. In kdo vleče zopet kratki konec? Kmet sam in nihče drugi, kajti takoj, ko je občina razdeljena, se občane lažje drži v šahu, poleg tega pa še s pomočjo vere od gotove strani.

Temu pa, da se dobe tudi med kmeti posamezniki, ki so več ali manj mlačni v verskem oziru, je kriv zunanji, rekel bi mestni vpliv, preziranje z gotove strani in slično. In to se zopet zapazi takoj samo pri „samostojnejih“, pri ljudeh, ki spadajo k drugi politični skupini, pa je vsak, tudi najrnejši slučaj dober, če že na popoln. Iz tega pa sledi zopet drug pojav, t. j. dvojna mera.

Ni moj namen, zagovarjati vere, vendar pa ne morem dosti naglašati, da versko življenje do danes še pravi nič ne trpi, o čemer se more vsakdo prepričati, še le nekaj tednov preživim med kmeti.

Ako pa bi se duhovščina zavedala svojega vzvišenega poklica in svoje prvočnega namena in bi učila le to, kar je njena naloga, bi pa bilo na vsak način boljše.

Tudi med kmeti se dobi človek, ki se še na kaj drugega razume, kakor samo na kramp in motiko, vendar pa tak navadno opušča vsako drugo dejanje, ki ne spada v njegov delokrog. Recimo, da bi se ta ali oni kmet poprijel poučevanja vere. Vse bi bilo po koncu. To pa, da se župnik vtika v občinske posle in stem, mimogrede omenjeno, neposredno gospodari kmetu, naj po njegovem mnenju zabiti kmet kar molče vtakne v žep. Da, celo tako daleč smo že prišli, da je vsakemu vse dovoljeno, le kmet naj samo dela, gara in moli, a ugovarjati pa Bog obvaruj, kajti vsak trenutek se lahko odpre peklen in ga živega pogoltne. Vsaka pokora in zatajevanje, da bi zavrženi zopet dobili milost, sta zaman, ker rešitve ni nobene in stanje se slabša dan za dnem, zato pa trpi vera.

Po mojem skromnem mnenju bi vse to odpadlo in tudi vera bi ne bila v nevarnosti, če bi se vsak stan kot kmetiki zavedal le svojih dolžnosti, obenem pa vse drugo opustil. Prepripi bi izostali in složno delo bi dovedlo ravno kmeta do blagostanja, katerega je tako zelo potreben. Da je le v slogi moč, tega pa menda pač ne bo nihče tajil.

Tomažovc.

Taki so.

S kakšnim veseljem so nam klerikalci pred nedavnimi podtikali vsa mogoča razbojništva, ko je neki naš pristaš v pijanosti ubil svojega tovariša.

Povemo, da dotičnik ni bil pri nas nikaka vodilna osebnost, ampak se je samo izdajal, da je naš pristaš. Mi že dalj časa nismo radi videli, da bi pripadal naši stranki, ker smo zvedeli, da je imel moč to slabost, da je rad pil. Naši pristaši so se ga ogibali.

Sedaj pa vračamo klerikalcem milo za drago. Klerikalci, le oglejte sami sebe!

Te dni je stal pred sodiščem župnik Jerišić, ki je ubil svojega duhovnega sobrata in mu že mrtvemu s sekuro odsekal glavo.

Pred kratkim je bil v zapor in na izgubo doktorata obsojen neki doktor, jako hud klerikalni petelin, ker je spolno zlorabil petletno deklico.

Gospodje klerikalci, vidite, ko ne bi vi iskali vsakega ivera, tudi ne bi vi našli na priliko, da se pred vas vrže bruno.

Mi župnikov in nemoralnega doktorjevega zločina ne bi nikoli očitali vaši stranki kot taki, ako ne bi vi bili tako nesramni z udarjanjem po naši stranki.

Pomnite pregovor: „Spot v ne drijie pade“!

Pokrajinske vesti.

(† Luka Svetec.) Starejšina slovenskih rodoljubov, notar Luka Svetec, je izdihnil svojo blago dušo. Bil

je živa priča vsega našega narodnega življenja od leta 1848. dalje, iz katerega se je dvigalo njegovo idealno delovanje kot skala sredi morja, kamor nikdar ne udarijo nizki valovi življenja in kjer vladata večen optimizem in vedno mlad patriotizem. Njegove zasluge za narodno prebujanje so ogromne in naše manjšine so izgubile v njem svojega najboljšega prijatelja. Tudi v slovenski književnosti si je pridobil pokojni Luka Svetec častno mesto. Večna slava spominu nestorja naših narodnih delavcev!

(Iz seje vodstva SKS.) Na seji z dne 24. t. m. sta poročala o političnem položaju tovariša poslanca Kušar in Majcen. Vodstvo stranke je vzelo poročilo z odobravanjem na znanje in izreklo svojim poslancem za sedanje delovanje v skupščini zapupnico. Obenem pozivlje vodstvo stranke poslance, da tudi nadalje enako odločno nastopajo v zmislu strankinega programa za koristi kmetkega in obrtnega stanu, da pa pri tem vpoštevajo dobrobit države.

(Udeležnikom seje izvrševalnega odbora v Celju.) ki bo na Svecnico, sporočamo, da odpelje vlak v Celje iz Ljubljane ob petih zjutraj in dospe v Celju ob osmih. Prav tako odpelje vlak iz Maribora tudi ob petih in dospe v Celje nekako ob polosmih. Popoldne, odnosno zvečer, imajo udeležniki zopet ugodne zveze za povratek v Maribor, oziroma v Ljubljano.

(Zaradi odprave carine) na izvoz žrebet je posredoval pri ministrstvu poslanec Rajar, in sicer z uspehom. Carina se je za gotovo število žrebet znižala tako, da je sedaj dosegljiva primerna cena za žrebeta. Konjerejci, poslužite se prilike, ker dosega je bilo izvoženih šele 30 žrebet!

(Prost izvoz živine.) Tudi glede tega so posredovali naši poslanci, v svoje začetnje pa slišali, da gotovi krogi v Ljubljani, in sicer ljubljanski „Impex“, nasprotujejo prostemu izvozu živine in prasičev. Razumemo, da bi „Impex“ najraje kupoval živino brezplačno zaradi svoje tovarne za konzerve na Vrhniki, ki bi jih potem na račun kmetijskih žuljev drago prodajal v Italijo. Ali interes celote je pred interesom kapitalističnega „Impexa“. Zagotavljamo, da bodo znali naši poslanci to dokazati in da bo „Impex“ svojo vlogo na finančno ministrstvo še presneto obžaloval.

(Zaradi previsoke odmerjenih davkov) v ljutomerskem in radgonjskem okraju so z uspehom intervenirali naši poslanci. Rubež je finančni minister brzojavno ustavil in nato odposlal delegata, ki bo vse preiskal. K uspehu so znatno pripomogli prizadeji, ki so predložili obsežen dokazilen material.

(Glede aprovizacije v Mozirju) so dosegli naši poslanci preiskavo.

(Pri ministru za kmetijstvo) je intervenirjal poslanec Mrmolja glede živine, ki naj jo dobi naša država kot vojno odškodnino od Nemčije. Ker je pri nas dovolj živine, za katero padajo cene vsled zabranjenega izvoza živine, je predlagal poslanec Mrmolja, naj Nemci plačajo odškodnino v denarju, s katerim bi se pri nas kupila živina in se tako tudi prihranili ogromni izdatki za prevoz živine. Gospod minister je obljubil, da bo to poizkusil izvesti. Ker pa je neverjetno, da bi Nemci hoteli sprejeti ta predlog, bo poizkusil prodati živino Francozom in Angležem, s čimer bi bilo mogoče izvesti predlog poslanca Mrmolje.

(Enako je intervenirjal poslanec Mrmolja) glede visoke takse na žganje-huho v Sloveniji. Gospod minister je pojasnil zadevo tako-le: Beograjska vlada je dovolila prosto žganjekuho iz sadja in grozdni ostankov. Da je v Sloveniji drugače, to je odredila pokrajinska vlada v Sloveniji. Tako torej! Naša vlada je kriva, da mora kmet zavreči že spravljeno sadje in tropine. V Banatu pa se pušča, da se kuha iz žita špirit. Vse iz same ljubezni do svete vojske. Pomnite, gospoda morale: Abstenenca ni čednost, ker se je lažje vzdržati popolnoma, kot pa zauživati zmerno. Šele zmernost je čednost. Sklicujte se na Ameriko, ki ste jo hoteli posnemati. Prav! Ali posnemajte Ameriko tudi v tem, kako ustvarja nove tovarne, v katerih se dela iz sadja in grozdja brezalko-

holne pijače, da ni kmet oškodovan! Dokler pa tega ni, pa ne bomo trpeli nobenih šolskih poizkusov na račun našega kmeta.

(Energično so tudi intervenirali) naši poslanci pri vojnem ministru glede orožnih vaj in vojaških oprostitvev.

(Ponovno opozarjamo,) naj se pošiljajo našim poslancem prošnje pravilno sestavljene in *zadostno kolkovane*. V vseh zadevah se naj obrača na tajništvo v Ljubljani, ki rade volje postreže pri sestavi prošnji in pritožb. Vsaka prošnja (na državne urade, ministrstva itd.) mora biti kolkovana s kolkom za 8 kron. Ako prošnjo podpiše več oseb, mora biti prošnji priložen za vsak podpis osemkronski kolek. Kdor želi dobiti na prošnji odgovor, naj priloži še kolek za 20 kron. Vse prošnje in vloge morajo biti overjene od krajevne odbora dotičnega okraja, kamor je prosilec pristojen. Opozarjamo tudi krajevne odbore, da ne potrjujejo prosilcem prošnji, ki niso iz okoliša krajevnega odbora.

Kmetje! Zbirajte pri vsaki priliki, bodisi na veseljih, shodih, sestankih ali svatbah, za svojo, t. j. SKS., prispevke, ki jih pošiljajte ali s položnicami „Kmetijskega lista“ ali pa s poštnimi nakaznicami na načelnništvo SKS. v Ljubljano, Kongresni trg št. 91. Za vojsko je treba namreč tri reči, t. j. denarja, denarja in denarja. Naše delo je najpotrebnejša vojska za Staro pravdo. Kar daste za stranko, daste sami sebi. Poglejte delavce, kako podpirajo svoje organizacije, in posnemajte jih! Noben kmet naj ne pozabi, da je edino v samopomoči njegova rešitev.

(Naznanilo:) Ker nam prihajajo iz več krajev pritožbe, da je bojkotno hujškanje proti „Kmetijskemu listu“ po cerkvah naravnost gnusno, smo vložili pri predsedništvu pokrajinske vlade, potem pri ministrstvu za notranje zadeve in pri ministrstvu za prosveto tozadevne proteste. Tudi naši poslanci si bodo to gonjo bolj natanko ogledali.

(Obvezno za nas.) Svojim cenjenim dopisnikom sporočamo, da so vsled sklepa društva jugoslovenskih novinarjev osebni napadi na urednike tudi politično nasprotnih listov prepovedani. Vsled sklepa istega društva se mora za objavo veselice in zabavnih prireditev plačati v korist penzijskemu fondu društva za vsako besedo 20 vinarjev. Prosimo vse dopisnike, da to uvažujejo in da prilože dopisu potreben znesek, ker drugače dopisa ne moremo priobčiti.

(Bavbav!) Po deželi se pojavljajo zadnje čase različni špekulanti ter vinski in živinski trgovci, ki strašijo kmetstvo ljudstvo, češ da bo šmela od slej Italija uvažati k nam vino, meso itd. S temi bajkami hočejo izsiliti od kmetovalcev čim nižje cene. In res se opaža v mnogih krajih nemalo razburjenje lahkovernega ljudstva pred tem „bavbavom“. Opozarjam vse tovarne kmetovalce, da že vendar enkrat prenehajo s takimi lahkovernostmi in da vprašajo, predno se razburjajo in nasedejo raznim špekulantom, našo organizacijo. Saj za to je vendar naša stanovska organizacija tu, da brani kmetški stan pred izkoriščevalci vsake vrste. Vedite pa tudi, da ne bomo nikdar dopustili, da bi katerakoli država uvažala k nam stvari, ki jih pridelamo v naši državi mnogo več, kakor jih pa potrebujemo. Tak uvoz bi bil seveda po godu vsem meščanskim strankam, kakor tudi socialistom in komunistom, ki hočejo uničiti kmetški stan in na njegov račun poveni živeti. Da nam pa bo mogoče vse take in podobne nakane krepko in odločno pobijati, zato pa vsi pod en krov — v eno stanovsko kmetško organizacijo — *Ivan Urek*, narodni poslanec.

(Klerikalci in komunisti.) O naših klerikalcih obstoja mnenje, da bi se zvezali tudi z Luciferjem, samo da bi dosegli svoj namen. Vseeno pa je še dosti ljudi, ki verjamejo, da je klerikalno bevskanje na komuniste odkritosrečno. Toda temu ni tako, kajti klerikalci se v Beogradu s komunisti očitno bratijo, doma pa trosijo njihove

časopise ljudem pesek v oči, ker pišejo, da so komunisti protidržavna in protiverska stranka. Mariborska „Straža“ je pisala dne 12. januarja tako-le: „Vendar, vendar se je izdajalskim komunistom prav čvrsto stopilo na rep, a le žal, da samo na rep a ne tudi na glavo. To gadjjo zalego treba popolnoma ugonobiti. V dosego tega smotra so vsa sredstva dovoljena. Riba smrdi pri glavi in tako je tudi pri tej brezdomovinski družali. Protidržavno in protiversko hujškanje in rovarjenje brezverskih agitatorjev itd.“ Ko pa je bilo treba v Beogradu pozdraviti prestolonaslednika in v zbornici poslušati njegov prestolni govor, so se nekateri klerikalni poslanci, kakor n. pr. fajmošter Skulj, skrivali v bufetu v družbi dr. Lemeža in drugih komunistov.

(Klerikalci beže — pred križem.) Znano je še, kako so klerikalci agitirali s trditvijo, da branijo vero in zlasti križ v šoli in doma. Človek bi mislil, da je to res. V parlamentu pa jo klerikalci uderejo ven, kakor hitro se pojavi katoliški župnik, prečastiti g. Wagner, s križem in svečo v roki, ker se boje prisege. Dne 15. januarja je nekaj pozneje došli poslanci, kakor gg. Brandner, profesor Reiser in dr. priseglo. V zbornici je bilo nekaj klerikalcev, ki samo zijala prodajajo. Med njimi je bil tudi pobožni Stanovnikov atek iz Horjula, to je oni poslanec, ki je začel svoj shode o Božiču s „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Ko pa je pobožni mož zagledal beograjskega župnika s križem v roki, jo je tako hitro popihal iz zbornice, da se je kar kadilo. Zares, resničen je pregovor, da hudič beži pred križem.

(Kmete je potegnil „Domojlob“.) „Edino pravi kmetški list“, kakor se rad baha o sebi „Domojlob“, je prav nesramno potegnil kmete. Poročal je, da bo v Ljubljani dne 24. januarja, na dan sv. Pavla (ki pa je 25.), sejm za kože. Brezštevilna kmetov je verjelo tej vesti in prišlo v Ljubljano, kjer so spoznali, da ni o sejm niti govora. Ni verjeti „Domojlobu“ in ne brez vzroka mu je dalo ljudstvo ime „Lažiljlob“. O tem so se morali prepričati sedaj tudi njegovi najvernejši pristaši. Upamo, da bo drago plačan nauk pomagal.

(Prazna je ta.) „Slovenec“ je silno neprijetno, da je bila „Kmetijska družba“ najboljša tedaj, ko je bil njen glavni ravnatelj še g. Pirc. Da bi spravil to neprijetno resnico s sveta, je pogruntal dve zaslugi sedanjega odbora „Kmetijske družbe“. Ljudje, čujte in strnite! Prva zasluga je, da „Kmetijska družba“ še nikoli ni imela toliko članov kot sedaj. To je sicer res, a ne po zaslugi sedanjega odbora, temveč zato, ker preje Stajerčev še ni bilo v družbi. Veliko članov pa je dobila v zadnjem času „Kmetijska družba“ ne zaradi svojega dela, temveč zaradi strankarstva, ki se je zaneslo v družbo. Druga zasluga je še bolj od muhi. „Slovenec“ pravi, da ima sedaj „Kmetijska družba“ največji promet. Kar se prometa v kronah tiče, bo morebiti že res, ker je veljava kroni tako padla, da danes celo milijon kron ne pomeni tistega, kar je pomenilo včasih 10.000 goldinarjev. „Slovenec“ naj raje pove, koliko je bilo prometa v kilogramih sedaj in preje. Potem bomo pa naprej govorili. In tedaj uvidi morda celo „Slovenec“, da se zasluga vendar ne da spraviti s sveta.

(Za tiskovni sklad SKS.) so nabrali udeleženci strankinega sestanka v Škofji Loki v gostilni tovariša Zakotnika 620 kron. V isti namen je darovala škofjeloska podružnica „Ekonomna“ 1000 kron, skupno torej Škofja Loka 1620 kron. Živeli!

(Šmartno ob Savi.) V veseli družbi pri Tinčku v Hrastju je nabral naš tovariš Dolničar za tiskovni sklad SKS. 325 kron. Tovariši, posnemajte ga!

(Čatež, p. Velika Loka.) Na svatovski skupini Antona Kozlevčarja je nabral tovariš Anton Urbančič za tiskovni sklad SKS. 100 kron. Tovariši, s prispevki za tiskovni sklad počastite najlepše svoje poroke!

(Iz Komende.) Dne 16. t. m. je bil občni zbor tukajšnjega krajevnega odbora SKS. Sedanje razmere je temeljito pojasnil tovariš *Komen*. Poslušalci so sledili njegovim izvajanjem z vso pozornostjo in živahno

odobravali njegov govor. Razpoloženje na občnem zboru je bilo najlepše, debata živahna in stvarna. Koncem občnega zbora se je nabralo za tiskovni sklad SKS. 528 kron, kar naj služi klerikalcem v dokaz, da stojimo čvrsto in trdno za našo „Samostojnost“ in da bodo še dolgo čakali, preden „zdihejo“ pri nas samostojneži. Kmetom pa svetujemo, da ne pozabijo tega, da so morali oddajati živino za polovico ceneje, kakor njihovi tovariši v drugih deželah, ker so tako „skrbeli“ klerikalci za njih blagor. Svoje suhe denarnice naj pogledajo in potem spoznajo, kdo je njihov prijatelj.

(Iz Tuhinjske doline.) *Otročji voziček pred okrajno sodnijo.* Nedavno sta imela tuhinjski milijonar Hvale in njegov sosed Hribar obravnavo zaradi motenja posesti. Kakor smo že poročali, je Hribarjev fantek peljal svoj otročji voziček po javni stezi, ki drži čez Hvaletovo njivo. Milijonar Hvale, ki je kuhal že davno jezo na svojega soseda Hribarja, je pograbil to priliko in tožil očeta za škodo, ki jo je naredil s tem fantiček. Kar hitro je šel k advokatu v Kamnik. Advokat je poslal opomin in zahteval 140 K, ki jih pa Hribar samoumevno ni hotel plačati. Ker advokat ni hotel tožiti, zato je vložil tožbo Hvale sam, zanašajoč se na svoje sladke besede. Obravnava je bila določena na dan 31. januarja. Hribarja je malo skrbelo, kako bo, ker ne zna tako sladko in prefrigano govoriti kakor Hvale. Končno pa je uganil pravilno: Vzel je vrečo in spustil vanjo voziček, mati pa je umila otroka — in hajdi vsi trije pred sodnika. To je bilo smešno, ko je izvlekel Hribar voziček iz vreče, še gospod sodnik se je smejal, ko je zagledal ta „corpus delicti“. Hvale, ki se je prestrašil, ker ni mislil na to, da bi Hribar avto in šoferja kar pod pazduho k sodišču prinesel, je segel bitro v žep po drugo orožje, o katerem je bil prepričan, da ga bo rešilo, toda je bilo še bolj nesrečno. Pomolil je namreč gospodu sodniku listič in rekel: Tu je uradno potrdilo, da so ti ljudje že od nekdaj proti meni. Gospod sodnik je prečital prepis medsebojne poravnave, sklenjene pri občinskem mirovnem sodišču leta 1912., zaradi česar, ker je baje Hribarjeva žena razžalila Hvaleta. G. sodnik pa je dejal, da je stvar že zastarela, in zadeva poravnana ter pristavil, da je sprevidel, da preganja Hvale Hribarja zgolj iz sovraštva, kar ni lepo. Zato je zadeva končana in Hribar ni Hvaletu ničesar dolžan. Sedaj bi lahko tožil Hribar zaradi povrnitve stroškov, pa se je izkazal kot pameten in dober človek, ki ne dela bližnjemu po nepotrebnem stroških. — Pripomniti moramo k temu, da ne gre, da daje mirovni urad izpiske iz poravnav na razpolago za nove tožbarije. Izpiski niso kubična mera, ki se izposojuje naokoli, kdor tega ne ve, naj pusti svoje mesto. Ko se je v Šmartnem ustanovil občinski poravnalni urad, so bile volitve za dobo treh let. Kramarjev ata pa so sodnik kar naprej. Zato v pokoj s takim občinskim sodnikom, ki dela namesto sloge združbo! Gotovo ste že čitali o oslovi senci. Dragi tovariši kmetje, veliko ljudi se tožari in pravda za oslovo senco ali današnji slučaj je veliko hujši, zato pa tudi jako poučljiv, ker vidimo, kako skuša sosed sosedu spraviti v nesrečo. Zategadelj pazite, tovariši, da ne pride nikoli tak človek v našo čisto SKS.!

Taki smejo biti samo zaupniki „Kmetške zveze“ ter člani SLS, katerim gospodje lahko sproti grehe odpuste, nam pa tega ne morejo, ker beremo „Kmetijski list“. Zato moramo na drug način biti pošteni, da greh branja odvagamo z dobrimi deli ter tako tudi mi pridemo enkrat v sveta nebesa.

(Iz Črnomlja.) V zadnjem času so se vršila zborovanja zaradi železniške zveze Slovenije z Bakrom. Na teh zborovanjih se je poudarjalo, da se zgradi proga preko Kočevja. Proti temu mnenju smo prejeli dopis, ki ga rade volje priobčujemo že zaradi tega, da se sliši tudi drugo plat zvona. Dopis se glasi: Železnica se naj gradi iz Črnomlja preko Vinice na Split. Na vsej progi bi ne bilo nobenih terenskih težkoč, ker bi tekla proga povsem po ravnini. Železnica je strateško važna in, kar je glavno, tudi absolutno varna. Vsega

tega v kočevskem projektu ni. Pri kočevskem projektu so velike terenske težkoče in je na južnem koncu dosegljiva od laških kanonov. Ne sme se pa tudi prezreti velikega gospodarstvenega pomena železnice, ki bi šla iz Črnomlja. V Črnomlju se otvori premogokop, katerega premog je za 100 kalorij jačji od t. bovelskega premoga. Poleg tega so okoli Črnomlja bogati rudniki železa in aluminijeve rude. Zategadelj naj gre železnica iz Črnomlja!

(Zaradi zgradbe železnice Kočevje-Brod) je sklical dne 20. januarja starotrški župan občinsko sejo. Občinski odbor je soglasno izvolil župana za svojega delegata, ki se naj obrne v imenu občine na g. dr. J. Tavčarja kot predsednika odbora za zgradbo železnice iz Kočevja na Brod, da bi se nameravana železnica zgradila bliže poljanske doline. V istem zmislu se bo posredovalo tudi pri naših poslancih.

(Vinarska in sadjarska šola v Mariboru) sprejme prvovrstnega vinčarja z najmanj štirimi delavnimi močmi za tik pri Mariboru ležeče posestvo «Grajsko log». Prošnje do dne 20. februarja a omenjeno ravnateljstvo.

(Iz ptujskega okraja.) Kmetijska šola pri Veliki Nedelji. Leta 1919. se je sprožila za nas kmetovalce ptujskega in ormoškega okraja kakor tudi za kmetovalce sosednjih okrajev zelo važna misel, da bi se ustanovila enoletna kmetijska šola pri Veliki Nedelji v gradu nemškega viteškega reda. Tam je dovolj zemlje za vsako gospodarsko panogo, poslopje bi se dalo primerno urediti, učencev pa bi bilo več kot dovolj. Kmetovalec se posebno za enoletne kmetijske in gospodarske šole zanima. In zakaj? V enem letu se kmetijski sin nekako oživi in spoznavati prične boljše napredek kmetijstva. To hoče tudi že takoj uveljaviti, ko pride domov še vedno kot „kmetijski sin“. Nekaj izkušenj si je pridobil, naučil se je bolje umevati kmetijstvo, pričel se je tudi čitati kmetijske knjige in druge spise, zadobil takorekoč zanimanje in si razširil obzorje. V enem letu pa se tudi ne „pogospodi“. Ravno tega pa se naši kmetje, ki bi dali sinove v kmetijske šole, najbolj boje. Če gre sin za tri leta ali več v šolo, potem mu ni obstanka doma, ker že misli, da zna preveč za svojo domačijo. Glejte, v tem leži vzrok, da imamo tako malo kmetijsko naobraženih ljudi na kmetih, ker tisti, ki so študirali, gredo po svetu, četudi si bi bili namen starišev, da bi jih vzgojili za lastno domačijo. Iz tega vzroka se mi kmetje tudi potegujejo za enoletno kmetijsko in gospodarsko šolo. To smatramo za začetek našega kmetijskega napredka in nočemo delati skokov, ki bi nam bili v kvar, kakor je to zgoraj povedano. V ptujskem okraju je vsaka občina v svoj proračun postavila neko vsoto za pripravo kmetijske šole pri Veliki Nedelji, ki bi jo država nato vodila in tudi prevzela. S temi prispevki so hotele občine same prispevati na pomoč in pomagati dotično posestvo preustrojiti za kmetijsko šolo. Pa kaj se je potem zgodilo? Vlada sama nam je ni privoščila, iz kakšnega vzroka nam ni jasno, vidimo pa, da je ta šola padla v vodo, čeprav sta se ves ptujski in ormoški okraj potegovala zanjo. Opozarjamo svoje poslance na to zadevo, ker se jo da mogoče še rešiti.

(Št. Vid pri Ptuj.) Protestne shode proti uvozu italijanskega vina prirejate samostojno! Če prirede nasprotniki tak shod, tedaj se ga udeležite tudi vi polnoštevilo, zahtevajte pa zastopstvo v predsedstvu in določite svojega govornika! Za reklamo pa ne bodite nasprotnikom! Sicer pa pomagajte, da bo protest čim odločnejši in čim glasnejši, ker gre za korist vseh vinogradnikov in viničarjev!

(Okrajni odbor za ljutomerski okraj) bo imel dne 2. februarja svojo sejo ob pol devetih dopoldne v kopalniški restavraciji v Radencih. Krajevni odbori se opozarjajo, da se seje udeležijo polnoštevilo.

(Šmarje pri Jelšah.) Dne 5. januarja je bil tukaj obsojen Ivan Turk, bivši zastavonoša Marijine družbe. Bil je strasten agitator „Kmetijske zveze“ in posebno pri volitvah se je izkazal s svojo sirovostjo. Zelo rad je preklinjal našo SKS, ki mu je bila

trn v peti. Po volitvah je pokazal svojo hrabrost s tem, da je vračajoč se z volišča streljal z vojaško puško. Orožništvo je zaradi tega uvedlo pri njem hišno preiskavo, ki pa je bila brezuspešna, pri drugi preiskavi pa so našli puško. Zaradi tega je dobil ta junak pet dni zapora.

(Pri Sv. Jakobu v Slovenskih gorah) je legel k večnemu počitku ugleden posestnik Alojzij Lorber. Velikanski pogreb, ki so ga priredili številni znanci pokojniku, je pričal, kako velik ugled je užival rajnik povsod in kako težko občuti vse njegovo prerano smrt. Čast njegovemu spominu!

(V Tivolcih pri Moškanjcih) se je zgodil na dan 20. januarja velik zločin. Uglednega trgovca in našega zvestega pristaša g. I. Klemenčiča je udaril zvečer, ko se je vračal domov, neznan zločinec s tako silo po glavi, da mu je razbil glavo. Napadenec, ki je skoraj na to izdihnil, je bil splošno priljubljen mož, vzoren gospodar in vedno pripravljen pomagati svojemu bližnjemu. Prebivalstvo mu je priredilo lep pogreb ter tako pokazalo svoje spoštovanje do pokojnika. Lahka mu zemlja!

Politične vesti.

(Pogreb vojvode Mišića) se je vršil v Beogradu z veliko slovesnostjo in ob ogromni udeležbi vsega prebivalstva v najzgovornejši dokaz, kako globoko si je osvojil pokojni vojvoda s svojimi sijajnimi deli ljubezen in spoštovanje vsega naroda. Pogreba so se udeležili regent in princesinja Jelena, vsi generali, državni, diplomatični zbor, vojska in občinstvo vseh slojev in stanov. Poslovilne govore so imeli patrijarh Dimitri, general Jovanović, predsednik konstituyente dr. Ribar, Pašić in drugi. Zastopniki francoske, angleške in laške armade so položili na krsto vence.

(Rodbinama) vojvode Mišića in Koste Stojanovića bo izplačevala država državno podporo, ker sta oba umrli brez vsakega premoženja. Tako je sklenil ministrski svet.

(Za naslednika vojvode Mišića) bo imenovan vojvoda Peter Bojović, komandant prve armijske oblasti, v bojih proslavljen general.

(Iz ustavotvorne skupščine.) Dne 22. januarja je bila važna seja poslovniskega odbora, na kateri se je sklepalo, ali ostane prisega ali ne. Demokratje so odločno zahtevali, da se besedilo prisige ne izpremeni. V imenu zemljoradnikov je govoril poslanec Rajar, ki se je izjavil za neizpremenjeno prisego. Odločno je poudarjal zvestobo jugoslovenskega kmeta in ostro zavrnil mahinacije klerikalcev, ki nam očitajo, da smo »prodali Slovenijo Srbom.« Pri glasovanju, katerega se pa muslimani niso udeležili, je bil sprejet predlog, da ostane prisega taka, kakršna je bila.

(Dr. Korošec) je s tem v silnih škripcih. Če priseže, bodo vsi spoznali, da so delali klerikalci samo komedijo v Beogradu. Če pa ne priseže, potem pa je vsa klerikalna stranka na dilci. Ali tako, ali drugače, vedno sta kriz in težave. Uboji Korošec, ki mora trpeti zaradi sitnosti dr. Gosarja, tega krščanskosocialnega komuniste.

(Kdaj bodo nove volitve?) Parlamentarni krogi sodijo, da konča ustavni odbor svoje delo do konca meseca marca. V zbornici bi trajala ustavna debata štiri mesece. Potem bi prišel na vrsto volilni red, tako da bi se nove volitve mogle vršiti že v jeseni.

(Kraljevi namestniki.) «Novosti» poročajo iz Beograda, da bodo za prehodni čas, ki nastopi po sprejetju ustave, postavljeni na čelo pokrajin kraljevi namestniki.

(Revizija carinskih tarif.) Minister za trgovino je sklical za dan 3. februarja gospodarski svet, ki naj med drugim sklepa tudi o reviziji carinskih tarif. Pač skrajni čas!

(Dr. Vesnić odlikovan.) Francoska vlada je odlikovala našega prejšnjega ministrskega predsednika dr. Vesnića z velikim križem francoske republike.

(Odlikovanje Beograda.) V Beogradu pričakujejo prihod francoskega generala D'Espereya, ki naj izroči mestu Beogradu red častne le-

gije. Ob tej priliki se bodo vršile v Beogradu velike svečanosti.

(Za naša zastopnika) pri likvidaciji Avstro-ogrske banke sta imenovana dr. Milan Teodorović, načelnik trgovskega ministrstva, in Slovenec dr. Miroslav Ploj.

(Za finančnega ministra) bo imenovan vsled sklepa demokratične stranke Voja Marinković.

(Narodne garde,) ki so jih osnovali v Bosni v obrambo države, bodo razpuščene, ker se je izkazalo, da so nepravilno nastopale. Krivci bodo kaznovani.

(Ogromno tihotapstvo bankovcev) so odkrili v Dalmaciji. V sodih za zelje, v časopisnih ovitkih in na vse mogoče načine so utihotapljali nežigosane avstrijske krone v Dalmaciji z upanjem, da jih bo naša vlada po prevzetju zasedenega ozemlja zamenjala za naše krone.

(Za prehrano zasedenih krajev) v Dalmaciji in Istri je dovolilo ministrstvo za prehrano in obnovo šest milijonov kron.

(Reški begunci v Zagrebu) so na velikem sestanku zahtevali, da se odlože za dan 28. februarja napovedane reške volitve tako dolgo, dokler ni omogočen vsem beguncem povratek v Reko. Obenem so odločno protestirali proti generalu Cavigliju, ki ni držal svoje obljube, da se bodo mogli vrniti vsi begunci.

(D'Annunzio) je vendar zapustil Reko, potem ko se je še solzavo poslovil od mesta. V Reko je prišel brez vsega, iz Reke pa odhaja z milijoni v žepu in desetinami zabojev najraznovrstnejših stvari. Vse to je nagrabil kot pravi cestni ropar, zaslepljeni Italijani ga pa slave kot narodnega junaka. Lep junak, ki kradе kot sraka! Sramota za laško vlado, da nima toliko čuta za pravico, da bi kaznovala brezvestnega in nasilnega bandita, kar je bil d'Annunzio.

(Aneksija zasedenega ozemlja) se izvrši, kakor poročajo, dne 6. februarja. Slovenci, ta dan bo dan žalosti za vse Jugoslovane. Nabirajte prispevke za »Jugoslovensko Matice«, prirejte protestne shode proti nasilju! Ta dan naj bo jadranski dan za zasedeno ozemlje.

(Italijanska zbornica) bo sklicana na dan 26. t. m. V parlamentarnih krogih zatrjujejo, da bo Giolitti razpustil parlament, ker bi bile nove volitve vsled razporov v laški socialistični stranki zelo ugodne za vlado.

(Laški socialisti) so se na svojem zadnjem zborovanju v Livornu dobro razprli. Stranka se je razdelila na tri krila, ki se medsebojno strastno napadajo. Komunisti osnujejo lastno stranko.

(Bivši cesar Karel) je precej opasno obel na španski influenci. Sedaj biva v zdravilišču Disent blizu Göschenena.

(Središče habsburške propagande) se nahaja, kakor zatrjujejo laški listi, v Varšavi, kjer jo je organiziral princ Windischgrätz. Z njim delujejo tudi grof Andrassy in cela vrsta grofov, baronov ter slične gospode, ki bi zopet hoteli dobro živeti na račun ljudstva. Podružnice te propagande se nahajajo v Pešti in na Dunaju. Poljski konservativci podpirajo to protijudsko akcijo odkrito, da morejo ti Karlovi agenti iz Varšave nemoteno vplivati na evropski tisk in na evropsko javno mnenje.

(Aretacija komunistov v Gradcu.) Ker sta graška komunisti Heiner in Kotzinger agitirala, naj nihče ne plača davkov, jih je policija zaprla. Istotako je bil aretirani komunist Bartsch. Posredovanje komunistične stranke je bilo brezuspešno.

(Za francoskega ministrskega predsednika) je imenovan Briand. Ker je dobila njegova vlada v zbornici veliko večino (475 poslancev proti 68), jo imenujejo v Parizu vlada velike večine.

(Pariška konferenca,) o kateri smo poročali že v prejšnji številki, se je pričela v ponedeljek.

(Brezposelnost v Angliji) je z vsakim dnevom večja. Sedaj je uradno zabilježeno, da nad en milijon brezposelnih. Od dne 1. t. m. se je število brezposelnih povečalo za 197.000.

(Resnica o boljševikih.) Amerikanski socialist Schwartz, ki se je vrnil iz Rusije, je izjavil, da je odšel v Rusijo v trdni veri v sposobnost sovjetske vlade, da osvobodi

delavstvo, iz Rusije pa se vrača kot odločen nasprotnik boljševikov, ali kakor se sedaj nazivljejo, komunistov. Na Ruskem ni ne svobode tiska in ne mišljenja, pa tudi ne verske svobode. Javni shodi so prepovedani kakor tudi vsi sestanki. Sodišča sodijo za zaprtimi vratmi in brez zagovornikov. Povsod vlada strašna beda in po državi so se razpasle bolezni.

Koliko stane živinorejca kilogram mesa žive teže?

(Piše Ivan Urek, posestnik in narodni poslanec.)

Ker se slišijo vedno psovke in očitki na naslov našega kmeta, češ da je oderuh, ki nesramno dviga cene svojim pridelkom in si s tem nakupičuje ogromno bogastvo, da se mu sedaj godi „nebeško“ dobro, naj služi sledeči račun za dokaz, kako „izobno“ življenje ima naš kmet in kako „krasno“ je plačan za svoj trud:

Izdatki za pet let staro živino (vola):

Prvo leto:
Mleko skozi 14 tednov, dnevno po 8 l, skupaj 784 l po 4 K, znaša K 3.136—

Seno za ostalih 267 dni, dnevno po 5 kg, skupaj 1335 kg po 1 K, znaša „ 1.335—

Drugo leto:
Seno za 365 dni, dnevno po 10 kg, skupaj 3650 kg po 1 K, znaša „ 3.650—

Tretje leto:
Seno za 365 dni, dnevno po 15 kg, skupaj 5475 kg po 1 K, znaša „ 5.475—

Četrto leto:
Seno za 366 dni, dnevno po 20 kg, skupaj 7320 kg po 1 K, znaša „ 7.320—

Peto leto:
Seno za 365 dni, dnevno po 20 kg, skupaj 7300 kg po 1 K, znaša „ 7.300—

Zito za dopiranje v zadnjih treh mesecih, t. j. za 90 dni, dnevno po 5 kg, skupaj 450 kg po 4 K, znaša „ 1.800—

4% ne obresti vsakoletno vložene glavnice (stroškov):
za prvo leto „ 715.36
za drugo leto „ 438—
za tretje leto „ 438—
za četrto leto „ 219.60

Skupaj K 31.726.96

5% na izguba zaradi nezgod „ 1.586.34

Vsi izdatki K 33.313.30

Dohodki pet let starega živinčeta (vola): V najboljšem primeru 800 kg mesa žive teže.

Ako delimo izdatke z dohodki:
K 33.313.30 : 800 kg = K 41.64,

uvidimo, da stane 1 kg mesa žive teže živinorejca samo v njegovih izdatkih = 41 K 64 v. Pri tem pa ni vračunjen ves njegov petletni trud za rejo živinčeta. Vračunane niso ne stelja, ne obraba in vzdrževanje hleva, ne orodje i. dr. Recimo, da je živinorejec vse te nevračunane stroške pokrpi z vrednostjo gnoja in dela, ki ga je opravljal z živaljo na domačiji. Pripomnim pa, da sem vračunal mnogo prenilko dnevno množino sena in tudi po prenilski ceni, ker stane v resnici danes kilogram sena 2 do 3 krone. Kdor uporablja žival za težje in redno delo, ta porabi še enkrat toliko sena in teža petletnega vola (tudi v primeru, da se krmi brez žita) doseže komaj okoli 600 kg. Bistveno se torej končni račun ne izpremeni in je torej označena vsota K 41.64 najnižji strošek živinorejca za kilogram žive teže.

Dandanes pa prodajamo živino kilogram po 8 do 14 kron. Imamo torej pri vsakem kilogramu od 17 do 23 kron izgube.

To so torej tista „nebesa“, ki nam jih zavidajo rdečarski fanatiki in

v katere nas je spravila naša ljuba vladajoča gospoda, kateri bi se moral kmet klanjati še vnaprej, ako noče, da je brezverec. To dobroto so tebi, slovenski kmet, preskrbeli tvoji „sveti“ zaščitniki — Korošec, Jančič in vzor-kmet Roškar — ko so kot trije kralji ministriovali v Beogradu in ti zaprli izvoz živine in vseh pridelkov v Nemško Avstrijo, kjer se plačuje kilogram mesa po 150 do 200 nemških, torej 40 do 50 naših kron, samo da so mogli oni poceni dobiti meso, četudi pri tem tebe, tvoje gospodarstvo in tvojo družino — hudič vzame. Zapomni si za vedno, dragi tovariš kmet, kako so nas „samostojneže“ ti kmetijski odrešeniki „Straži“, „Gospodarju“, „Slovenču“ in „Domoljubu“ zmerjali z verižniki, izvozničarji, barantači, mese-tarji, kravarji itd., ker smo vedno in povsod zahtevali svoboden izvoz živine, vina, sadja i. dr., torej pridelkov, ki jih imamo doma v izobilju. Živino pa prodajamo naravnost po sramotni ceni. Kmetovalec, ki vidi in sliši sam ter čuti na lastni koži vse te „sladkosti“ pijavk, ki so nam vladale do danes, še ne ve, kako krvavo nam je potrebna stanovska organizacija, t. j. neodvisna „Samostojna kmetijska stranka“, ki mora iti v boj proti tem nesramnim izkoriščevalcem. Judež in izdajalec svojega stanu, samega sebe in svojih otrok je, kdor dela proti tej stranki. To naj si zapomni tudi moj klerikalni prijatelj iz „Malega vrha“, ki me je vprašal pred nekaj dnevi, če je res „izdajalec kmetov“, ker je petolizec onih, ki so mu nastavili nož na prsi. —Tovariši kmetje! Ali ni skrajnji čas, da tudi mi rečemo svojim izkoriščevalcem: „Zadosti!“ Tovariši, le z vašo zavednostjo, z vašim pogumom, s samooobrambo in s samopomočjo bo „Samostojna kmetijska stranka“ storila vse, da se nevzdržnim razmeram in šikanam našega kmetijskega ljudstva z lepa ali z grda naredi konec. Ker je dovolj naše suženjske ponižnosti, zato bodite vztrajni in pripravljeni ter vedite, da le, če si sami pomagamo, nam bo pomagal tudi Bog! Zdravi!

Saditev tobaka v Sloveniji.

Ministrstvo za finance je dovolilo za leto 1921. gojenje tobakne rastline v Sloveniji, in sicer na Kranjskem in črnomeljskem, novomeškem in krškem okrajnem glavarstvu, na štajerskem in konjiškem, celjskem, brežiskem, ptujskem, mariborskem in ljutomerskem okraju ter končno po vsem Prekmurju.

V prejšnjem letu so se izvršili po spredaj omenjenih okoliših samo poizkusni nasadi tobakne rastline, letos pa se bo tobakno rastlino gojilo v večjem obsegu.

Pripravljata se ustanovitve urada za tobakno kulturo v Ptuj in po potrebi ekpozitura za Prekmurje. Ako se bo izkazalo veliko zanimanje za tobakno kulturo na Dolenjskem, oziroma v Belokrajini, ustanovil se bo tudi v Novem mestu enak urad.

Vodstvo ljubljanske tobakne tovarne upa, da se bo že početkom meseca februarja t. l. moglo pričeti s prijavljanjem sadivcev v vseh spredaj naštetih okrajih.

V katerih okrajih, oziroma v katerih občinah in selih, bo dopuščeno sajenje tobaka, bo odvisno od številca prijavljenih sadivcev. Za začetek bo dovoljeno zasadiiti enemu kmetu najmanj pet arov, t. j. 500 m², oziroma 2000 sadik.

Dobro bo, če se v enem selu večina kmetovalcev opreme te kulture, ker bodo kmetje tako bolj varni pred tatvino in si lažje medsebojno pomagali.

Za Slovenijo je namenjena saditev velikolistnih ogrskih vrst tobaka. Te vrste dajo obilno žetev in so za ljubljansko tobakno tovarno zategadelj posebno potrebne, da more tovarna slednjič zadostiti zahtevi konsumentov po tobaku za pipo in za zvečanje. Finejše vrste tobakne rastline se bodo za sedaj gojile le za poizkušnjo. Velikolistnih vrst tobaka se pridelala na enem hektaru od 1800 do 2000 kilogramov. V dobrih letinah pa znaša pridelok še preko 2000 kg na hektaru ali na enem in treh četrtih joha.

Monopolna uprava je določila za Slovenijo in letu 1921. nastopne od-

edinstvo in v to ime naj bo srečno delo skupščine, ki ga naj Bog blagoslovi v srečo vsega naroda. Da živi narod Srbov, Hrvatov in Slovencev! Da živi naša mila domovina! Da žive vsi državljani naše mlade domovine!

(Pogoji zemljoradnikov za vstop v vlado.) Prvič se je zgodilo, da je zahtevala politična stranka kot pogoj svojega vstopa v vlado načelne pogoje ne pa ministrskih stolčkov. Zemljoradnikom gre čast, da so kot prvi varovali svoje poslanske dolžnosti in da se niso dali omamiti od vladnih korit. Kot pogoj svojega vstopa so stavili 20 točk, od katerih omenjamo najvažnejše. Volitve naj se vrše po stanovih. Poslance lahko volilci odpokličejo. Uradniki so odgovorni za svoje delovanje. Brezplačna sodnijska pomoč. Voja in duhovna sodišča se naj ukinejo. Policija naj preide v roke samoupravnih uprav. Vojaška služba naj bo taka, da bo podobna narodni šoli. Ves pouk mora biti brezplačen. Skrb za narodne zavode in brezplačna babična pomoč. Zaradi vere se ne sme nikogar preganjati. Vse vere so enakovredne. Agrarna reforma se izvede v duhu zahtev zemljoradnikov. Združništvo je obvezno. Promet se uredi po potrebah vasi. Preskrba vojnih sirot. Uvedba progresivnih davkov. Poljedelstvo je treba predvsem podpreti. Konstituenta je suverena. Narodno in državno edinstvo. Ena zbornica-samouprava občin, okrogov in oblasti. To so ljudske zahteve, na katere opozarjamo vse pristaje, da se vedo ravnati, če bo kdo lagal o naši stranki, češ da ne zastopa ljudstva.

(Crnogorski poslanec) Spasuje Pičetič, ki je kandidiral kot nestrankar, je vstopil v zemljoradniški klub.

(Nši klerikalci propadli.) Pašić je odklonil zahteve drja. Korošca z značilnim stavkom: «Če to sprejmemo, zakaj smo se pa borili za ujediničenje». Klerikalne gloriole je torej končal o Korošec ne bo tako kmalu minister.

(Izenačenje zakonov.) V Beogradu se vrše zborovanja strokovnjakov za izenačenje zakonov po vsej državi.

(Protestirajo.) Republikanci in socialisti demokratije protestirajo proti prestolnemu govoru. Pa jih menda vendar ne jezi točka, ki govori za gospodarske pravice najbednejših. Seveda, če bi bilo odpravljeno današnje nezdravo stanje, da je v rokah nekaterih vse, v rokah drugih pa ničesar, kdo bo še potem za gospodarsko revolucijo.

(Klerikalci za monarhijo.) Kakor pravi «Slovenec», pomeni dejstvo, da so klerikalci prisostvovali prestolnemu govoru, da so monarhisti. Prepozno! Korošec vseeno ne bo minister.

(Avstrija pred poginom.) Avstrijski listi kriče vedno bolj, da je Avstrija pred bankrotom. Ker jim ne diši vojna odškodnina, ki bi jo morali plačati, zato hočejo sedaj, da bi jim plačali zavezniki potrebno hrano. Mislimo, da se Avstriji silno motijo, če mislijo, da osleparijo zaveznike. V Parizu so brihtni in izkuhali jim bodo tako juho, da bodo še obžalovali svoje delo za lasten bankrot.

(V Franciji) je nova vlada. Za ministrskega predsednika je imenovan senator Perret. Nova vlada je odločno nacionalistična.

(Vprašanje Vilne.) Odbor «Zveze narodov» je zahteval od generala Želigovskega, da nemudoma izprazni Vilno, ki jo je zasedel brez vsake pravice.

(Grkom) se v Mali Aziji godi vedno slabše. Njih ofenziva proti Turkom se je ponesrečila, zaradi česar jih pritiskajo sedaj Turki na Smirno.

(Komunisti) niso pripravljali za noč od dne 28. na dan 29. decembra vstaje samo pri nas, temveč tudi na Madžarskem in v Avstriji, kakor je razvidno iz zaplenjenih komunističnih dopisov. Ves načrt vstaje je bil tako otročje pripravljen, da bi celo avstrijska vlada vstajajo z lahkoto udušila. Bilo bi samo mnogo nesrečnih žrtv. Pa kaj briga to komuniste! Zato pa je prav, da je narodna vlada njih brezvestnosti konec. (Italijani) nadaljujejo s svojim terorjem po zasedenem ozemlju. Menda hočejo izrabiti še zadnje trenut-

ke pred izpraznitvijo nam pripadajočega ozemlja.

(Vesti o odgoditvi) rapalske pogodbe so neresnične. Italija namreč ni zahtevala odgoditve.

Gospodarstvo.

(Anketa o kmetijskih šolah.) Pri poverjeništvu za kmetijstvo se je vršilo dne 30. decembra p. l. glede ustanovitve novih kmetijskih šol v Sloveniji posvetovanje, ki so se ga udeležili ravnatelji kmetijskih šol, ravnatelj «Kmetijske družbe» in dva strokovna referenta poverjenstva. Posvetovanju je predsedoval vodja poverjenstva, dvorni svetnik dr. Vrtačnik. Poročevalec je bil kmetijski svetnik Rohman. Anketa se je izrekla za ustanovitev srednje kmetijske šole v Mariboru in za ustanovitev nižjih kmetijskih šol v Prekmurju in na Gorenjskem. Tozadevni predlogi so bili po širši debati soglasno sprejeti.

(«Slovenska banka».) Pred kratkim se je ustanovila v Ljubljani «Slovenska banka» z začetno glavnico 30.000.000 kron, ki se lahko po sklepu občnega zbora zviša na 90.000.000 kron. Na ustanovnem občnem zboru, ki je bil dne 20. decembra 1920., so bili izvoljeni v upravni svet gg.: Rado Legvart, ravnatelj v Ljubljani (predsednik); Fran Vokač, veletržec v Ljubljani (podpredsednik); dr. Josip Regali v Ljubljani; Janko Predović, veletržec v Ljubljani; prof. Evgen Jarc v Ljubljani; Alfred Del Fabro, ravnatelj «Konzervne tovarne» na Vrhniki; Dragotin Hribar, veleindustrijec, predsednik «Kranjske hranilnice» v Ljubljani; Jean B. Pollak, veleindustrijec v Ljubljani; Karol Kauschegg, zasebnik v Ljubljani; v nadzorstveni svet pa gg.: Fran Stupica, veletržec v Ljubljani; Josip Kubelka, linijski kapitan v p. v Ljubljani; dr. Anton Andrejčič, odvetnik v Ljubljani; dr. Viljem Nessel, podravnatelj «Praške kreditne banke» v Pragi; Božidar Henrico, generalni inšpektor «Anglo-avstrijske banke». Za ravnatelja je bil imenovan g. Gjuro Rašica. Banka je pričela s poslovanjem začasnó v Ljubljani na Krekovem trgu št. 10. Več pove današnji oglas.

(Novi odbor «Zveze slovenskih zadrug») se je konstituiral tako-le: predsednik dr. Milko Brezigar, podpredsednik Josip Tribuč, veleposesnik; odborniki: dr. Janko Kersnik, rav-

natelj «Kmetijske posojilnice za ljubljansko okolico», Ivan Pipan, posestnik v Vižmarjih in Adolf Ribnikar, tržni nadzornik v Ljubljani.

(Cene mleku v Ljubljani.) Vsi kmetovalci ljubljanske okolice brez razlike strank uvidevajo potrebo, da se cene mleku na ljubljanskem trgu primerno uredi, kajti pri sedanjih cenah nikakor ne morejo izhajati. Kmetovalci, zlasti tisti, ki žive od prodaje mleka, so se že začeli zadolževati. Dekla dobi na leto od 4000 do 5000 kron, hlapec seveda še več. Kje so pa še druge potrebe? Kar se drugega pridela, se doma porabi, poleg tega se mora še živež dokupovati. Skrajni čas je, da se kmetovalci ljubljanske okolice organiziramo in določimo pravo ceno mleku. Prej smo imeli v «Kmetijski družbi» ognjevitvo zagovornico svojih težej, a ta je sedaj postala mrtva in pripetilo se je celo, da je kmetijski strokovnjak kot zastopnik poverjenstva za kmetijstvo nastopil proti nam glede cene mleku. Zato nam ne preostaja drugega, kakor da si sami pomagamo. V boj za naše težnje! Sami si moramo pomagati, kajti poklicani krogi so nas zapustili in se ne zavedajo, da trgajo v svojih pisarnah hlače na naše stroške.

(Dražba.) V jahalnici državne žrebičarne na Selu pri Ljubljani bo dne 27. januarja t. l. dražba 1 mrzlokrvnega in 4 toplotkrvnih žrebecev.

(Važne zadeve.) V drugi številki «Kmetijskega lista» smo brali važne sklepe «Vinarskega in sadjarskega odseka «Kmetijske družbe» v Mariboru». Ze z več strani se je predlagalo, naj bi «Slovenska kmetijska družba» v Ljubljani ustanovila samostojen odsek za sadjarstvo in vinarstvo po vzoru svojega konjerejskega odseka, kajti vsakdo, ki so mu gospodarske razmere v Sloveniji znane, ve, kako velikega pomena sta te dve kmetijski panogi za naše kmetijstvo. A vse zastoj! Gospoda, ki se danes krčevito drži svojih stolčkov pri «Slovenski kmetijski družbi» proti volji velike večine zavednih slovenskih kmetovalcev, se ne gane. Za take res potrebne stvari nima ne zmisla, ne časa, kajti njen glavni namen in njena glavna naloga sta, da da ostane «Kmetijska družba» klerikalna domena, čeprav na škodo slovenskega kmeta. Zdar, ko se bodo sklepale trgovinske pogodbe z Italijo, je gotovo največjega pomena, da ima naš vinogradnik in največji strokovni korporaciji, «Kmetijski družbi», mogočno oporo. V celotnem od-

boru ni iz Kranjske ne enega vinogradnika in tudi ne enega kmetijskega strokovnjaka. To zapostavljanje vinogradnikov pri tako važni zadevi si bomo kranjski vinogradniki zelo dobro zapomnili.

(Proti draginji.) Izbrana je posebna vladna komisija za pobijanje draginje. Samo da bi bil tudi skoraj uspeh!

(Izložba banatskih vin.) Ker je povpraševanje po banatskih vinih silno padlo, priredi gospodarsko društvo v Vrhu v drugi polovici meseca januarja razstavo vin, ki naj poživijo zanimanje za banatske vina. Letošnja vina so boljše od lanskih.

(Za povzličje poverjenstva v Sloveniji.) Velede dogovora poverjenstva za kmetijstvo z upraviteljstvom Kencove graščine na Bledu, bo imelo poverjenstvo spomlad na razpolago približno 92.000 pravnih akcij, ki se bodo loco Bled odvijale po ceni 80 kron za 1000 akcij. Naročila sprejema do dne 20. februarja poverjenstvo za kmetijstvo v Ljubljani, Poljanska cesta št. 26.

(Propadanje naše železne industrije.) V Kamni gorici in Kropi je naša železna industrija skoraj popolnoma ustavljena. Ze meseca junija je bilo delo silno omejeno, sedaj pa dela samo še kakih 20 delavcev.

(V Kranju) se je osnovala nova lesna delniška družba Baumajer in sin z glavnico štirih milijonov kron. (Novovevnaica za živino in masi) v Ljubljani bo likvidirana. Prevzela jo bosta konzorcij mesarjev in mestna občina ljubljanska. Likvidacija se bo izvršila polagoma.

(V Novi Gradici) se je ustanovila vinogradniška in sadjarska šola. (Davek na glasovine) namerava upeljati finančno ministrstvo. Zveza zagrebških godbenikov zahteva, da se od davka oproste vsi, ki si z godbo služijo svoj kruh.

(Kolkovna pristojbina) za tovarne liste je zvišana od 20 par na 1 dinar.

(Luka za našo trgovino z Ameriko) naj bo, kakor priporoča naše pooblaščenno trgovsko društvo v Ameriki, v mestu New Orleans, ki leži ob mogočni reki Mississippi. Trgovinsko ministrstvo se o predlogu še ni izjavilo.

(V Solun) je dospelo pet parnikov iz Liverpoola, Hamburga in Antwerpna z blagom za Jugoslavijo.

(20dinarski bankovci) se potegnajo tekotom treh mesecev iz prometa. Tako je odločil upravni odbor Narodne banke. Če bodo namesto teh bankovcev izdani drugi, še ni znano.

(Izvoz iz Nemčije) na Angleško raste neprestano. Nemško blago je do 50 odstotkov cenejše kot angleško, poleg tega je pa tudi delo boljše. Angleški podjetniki kličejo zaradi tega že vlado na pomoč.

Obrtnik.

Obrtniške vesti.

(Občni zbor «Pomočniškega odseka «Obrtni» društva za Novo mesto in okolico») je bil pri dobri udeležbi v soboto dne 8. januarja v Novem mestu. Po obširnem poročilu predsednika in odbora so se vršile volitve novega odbora. Pri slučajnostih je bilo z odobravanjem sklenjeno, da se v «Obrtnem društvu» ustanovi tudi za vajence poseben odsek, kateremu želimo že sedaj mnogo uspeha. Za predsednika pomočniškemu odseku je bil izvoljen gosp. Andrej Agnitsch.

(Slovensko obrtno društvo v Brezicah) sklicuje za nedeljo dne 23. januarja ob desetih dopoldne v Narodnem domu v Brezicah obrtni shod. Po shodu bo društveni redni občni zbor Obrtniki! Udeležite se tega shoda polnoštevilno!

(Obrtno društvo za Novo mesto in okolico) sklicuje svoj redni občni zbor za nedeljo dne 23. januarja ob pol dveh popoldne v društveno dvorano Narodnega doma. Tovariši obrtniki! Ker so na dnevnem redu zelo važne točke, je Vaša dolžnost, da se občnega zbora vsi udeležite. Prinesite s seboj tudi izkaznice posmrtnih družbe, da se natisnejo številke zadnjega umrlega člana! Pripeljite seboj tudi nove člane!

(Obrtna društva) opozarjamo, da je vse članke kakor tudi vse društvene vesti, ki naj jih objavi «Kmetijski list» pod poglavjem «Obrtnik», pošiljati na «Obrtno organizacijo za Slovenijo» v Novem mestu, ker bo samo to objavljeno, kar se bo poslalo na ta naslov. Obrtnim društvom in zadrugam tudi priporočamo, da sporočijo «Obrtni organizaciji» novizvoljene načelnike in prepise na občnih zboreh sklenjenih resolucij.

(Vse obrtnike in osobito vsa obrtna društva) pozivljamo, naj pazno prečitajo v letošnji prvi številki «Kmetijskega lista» pod zaglavjem «Obrtnik» priobčeni članek «Neznosno stanje» ter naj stavijo na svojih zborovanjih in občnih zboreh članku primerne resolucije.

Castna izjava.

Podpisani brat Silvester Šusteršič iz kapucinskega samostana v Celju obžaluje, da je žalil ob priliki brnje s trošenjem žaljivih in neresničnih govorov narodnega poslanca gospoda Josipa Drofenika iz St. Jurija ob južni železnici ter se mu zahvaljuje, da je opustil nadaljnje zasledovanje.

Ta izjava se objavi v mesecu prosincu 1921 v «Slovenskem gospodarju» in v «Kmetijskem listu» na stroške podpisane.

V St. Juriju ob južni železnici, dne 4. prosinca 1921.

Fr. Silvester Šusteršič.

Crno deteljo
plačujemo po najvišji ceni.
SEVER & KOMP., LJUBLJANA,
Wolfova ulica št. 12.

Vabilo na redni občni zbor

«Društva voznikov za prevoz tovarnega blaga v Cerknici», ki bo dne 28. januarja ob eni popoldne v gostilniških prostorih Fr. Brantšela v Cerknici s sledečim dnevnim redom:

- 1.) Nagovor predsednika.
- 2.) Poročilo tajnika in blagajnika.
- 3.) Razneterosti.

Pridite na občni zbor gotovo vsi, zlasti vozniki iz Dolenje vasi!

V Cerknici, dne 9. januarja 1921.

Za odbor:

Fran Brantšel s. r., t. d. predsednik.

Podpisani okrajni odbor proda od ostale množine 20 m sukna po svoji nabavni ceni. Krajevni ali okrajni odbori, ki potrebujejo sukno, naj blagovolijo to sukno takoj naročiti.

Okrajni odbor SKS. v Slov. Bistrici, Jos. Novak, t. d. načelnik.

Modro galico kg po 20kron

za krajevne odbore SKS. in kmetijske organizacije oddaja meseca januarja proti plačilu v naprej, le v celih vagonih, franko vse železniške postaje v Sloveniji,

d. d. Ekonom v Ljubljani.

Drugim se oddaja ta modra galica pod istimi pogoji kilogram po 21 kron. Za manjša naročila, toda le v celih sodih ali zabojih, veljajo te cene franko kolodvor Ljubljana.

A. Drofenik

«pri Solncu»

CELJE, Glavni trg.

Velika zaloga vsakovrstnega tuzemskega in inozemskega manufakturnega blaga, kakor: moškega sukna, belega, pisanege platna, hlačevine, tiskovine, barhanta, moškega in ženskega perila, moških in ženskih nogavic, navačnih in svilenih rut ter krojaških potrebščin na debelo in na drobno.

Pohištvo domačega izdelka

v vseh modernih slogih, zlasti iz trdega in tudi iz mehkega lesa, vedno v zalogi. Izvršujejo se tudi vsa stavbna mizararska dela. Tvornica lesenih podplatov itd.

Solidno delo! Cene zmerno!

Fran Skafar,

strojno mizarstvo s parno silo

v Ljubljani, Rimska cesta št. 16.

Menjalnica

Slovenske eskomptne banke

Ljubljana

nasproti glavnega kolodvora

kupuje in prodaja devize in valute po najugodnejših dnevnih cenah, sprejema vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po najugodnejših pogojih; ima poseben borzni oddelek.

žepne, stenske, nihalne, kuhinjske ure, budiljke, zlatino in srebrnino

kupite najceneje pri trvdki

Ivan Pakiž

v Ljubljani, Stari trg št. 20.

Posestvo na prodaj!

Na Spodnjem Štajerskem je na prodaj kmetijska, obstoječa iz njiv, travnikov, sadonosnika, vrta za sadje, z dobro sidano bišo in gospodarskim poslopjem s hlevom. Na posestvu se lahko redi 5 do 6 glav živine. Več se izve pri

Jožefu Božiču,

posestniku in županu v Stopah pri Sevnici.

Kaj mora kmet vedeti o politiki?

„Samostojna kmetijska stranka za Slovenijo“ je založila knjižico z gorenjim naslovom, ki vsebuje v glavnem vprašanja in poglavja, kakor o političnih strankah, kaj je narod, kaj ljudstvo, kaj država, kaj naloga države, kaj državna ustava, kakšne so oblike držav, kaj vsebuje ustava, kdo izdaja zakone in kdo naredbe, kaj je vladar, kaj parlament, kaj ustavotvorna skupščina, dalje o državni upravi in ministertvih, avtonomiji, občinah, volilni pravici in načinu volitev itd. Sploh tolmači knjižica politiko in delovanje državne uprave in političnih strank. Knjižico, ki stane 6 kron, po pošti pa 40 vin. več, razpošilja proti predplačilu

upravnistvo „Kmetijskega lista“ v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 9.

Kupi se večje posestvo

z vsem gospodarskim orodjem takoj ali pozneje.

Ponudbe s ceno na upravo „Kmetijskega lista“.

Ženitne ponudbe

posreduje z gotovim uspehom „Gospodarska pisarna“ v Mariboru, Mlinska ulica 32.

Tajnost zjamčena.

Les hlode, deske, trame, drva in oglje kupuje trvdka F. Škrbec v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 8/1. (nasproti hotela „Union“).

! Pozor mlinarji!

Ravnokar došla prvovrstna volnena in svilena mlinska sita (pajetni) vseh vrst se dobe v trgovini AVUGST ČADEŽ, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 35, nasproti „Stare Tišlarjeve gostilne“.

Specialna trgovina angleškega sukna.

VELIKA ZALOGA

! Solidne cene!

BOGATA IZBIRA

manufakturnega in modnega blaga ter vsakovrstnih klo- ... bukov ...

Lastni modni atelije.

Srajce, samoveznice (kravate), nogavice itd.

oblek lastnega izdelka po najnovejšem kroju, površnikov in ... zimskih suknaj ...

Prva kranjska razpošiljalna

SCHWAB & BIZJAK

LJUBLJANA, Dvorni trg, pod Narodno kavarno.

Pozor!

Dospela je velika pošiljatev raznih gumbov za suknje, igel, modnega blaga, finih žlic, toaletnih in čevljarških potrebščin in orodja.

Na debelo in na drobno.

Za obilen obisk se priporoča trvdka

Josip Petelinc

tovarniška zaloga šivalnih strojev v LJUBLJANI, Sv. Petra nasip št. 7.

Kose Molnovke

od 55 do 80 cm nudi po K 24— do K 30— komad

A. SUŠNIK, železnina, Ljubljana.

Pnevmatike za avto in kolesa v vseh dimenzijah, gumijeve predmete, vsakovrstne žice za električno napeljavo, elektrotehnični material in vsakovrstne potrebščine priporoča po najnižjih cenah

M. Kuštrin,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 20; telefon št. 470.

Podružnica: Maribor, Jurčičeva ulica št. 9.

Posluje po vsej državi. Ustanovljena leta 1913.

„Jugoslavija“

Delniška glavница 3 milijone din. v zlatu.

splošna zavarovalna družba.

Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani

sklepa:

- 1.) požarna zavarovanja,
- 2.) življenska zavarovanja,
- 3.) nezgodna in jamstvena zavarovanja,
- 4.) zavarovanja proti škodam vsled tatinskega vloma,
- 5.) transportna zavarovanja,
- 6.) zavarovanja proti škodam vsled razbitja stekla,
- 7.) zavarovanja proti škodam po toči.

Pisarne se nahajajo začasno

v Sodni ulici 1 (Feniks) in na Gosposvetski cesti 2 (Graška).

Največji tu delujoči domači zavod. — Družba je prevzela od „Graške vzajemne zavarovalnice“ in od zavarovalnih družb „Feniks“ (požarni oddelok) in „Franco-Hongroise“ ves njih kupčijski obstoj v naši državi.

Najnižje tarife, takojšnja izplačila škod.

Glasom naredbe ministrstva za vojno in mornarico nadomeščajo police „JUGOSLAVIJE“ ženitvene kavoije za častnike.

Slovenska banka v Ljubljani.

Dovoljujemo si naznaniti, da je naš novoustanovljeni zavod „Slovenska banka“ s 30 milijoni kron delniške glavnice pričel poslovati začasno v prostorih na Krekovem trgu št. 10. Pozneje se preseli v lastno hišo, Stritarjeva ulica št. 7.

Naš zavod se peča z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli ter:

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih najugodnejše obrestuje; eskomptuje in vnovčuje menice, čeke, kupone in izžrebane vrednostne papirje; financira industrijska in trgovska podjetja; kupuje in prodaja vrednostne papirje, devize in tuj denar; daje predujme na vrednostne papirje in na knjižne terjatve; prevzema vrednostne papirje v shrambo in oskrbo; izvršuje vsa borzna naročila; izdaja čeke in akreditive na banke v tuzemstvu in inozemstvu.

V poslovni zvezi smo z največjimi ameriškimi bankami ter smo ustanovili poseben ameriški oddelok, kateri vnovčuje na našo banko izdane čeke ameriških bank in posreduje vnovčevanje čekov in nakaznic, izdanih na druge zavode.

Upravni svet „Slovenske banke“.